

PRIMERJALNA ANALIZA – POGOJI NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI IN VPLIV NA STROŠKE

mag. STANKA CERKVENIK

INŠTITUT ZA JAVNE SLUŽBE

OSREDNJA TEMA 5. PROBLEMSKE KONFERENCE

DRUŽBENA
ODGOVORNOST

- EKONOMSKI VIDIKI
- OKOLJSKI VIDIKI
- DRUŽBENI VIDIKI

PRIMERJALNA
ANALIZA

- PREGLEDNOST
- PRIMERLJIVOST
- TRAJNOSTNA NARAVNANOST

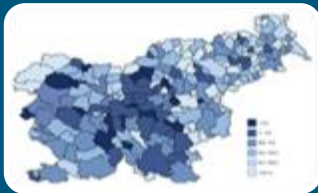
UREDBA O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN KOMUNALNIH STORITEV

Z vstopom v Evropsko unijo je morala tudi Slovenija uvesti ustrežnejši način regulacije cen komunalnih storitev.

Konec leta 2012 je bila odpravljena zamrznitev cen komunalnih storitev in uveljavljena nova Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

Z odpravo državnega administrativnega določanja cen komunalnih storitev se je pristojnost prenesla na občine.

Občine, ki so odgovorne za zagotavljanje občinskih gospodarskih javnih služb, so postale tudi regulativni organ za potrjevanje cen komunalnih storitev.

KLJUČNA DILEMA: KAKO PRESOJATI UPRAVIČENE STROŠKE IZVAJANJA?

OBČINE:

- Kateri stroški izvajanja javne službe in v kolikšni višini so dejansko upravičeni?

IZVAJALCI:

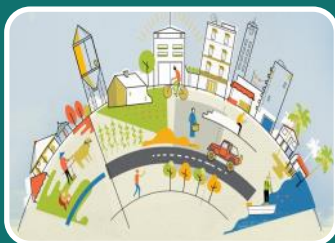
- Kako argumentirati stroške izvajanja javne službe?

PRIMERJALNA ANALIZA KOT ORODJE ZA UČINKOVITO IZVAJANJE GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB

PRIMERJALNA ANALIZA KOT OSNOVA ZA PRESOJO UČINKOVITOSTI IZVAJANJA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB

V okoliščinah izvajanja lokalnih javnih služb je benchmarking zelo ustrezno orodje za presojo učinkovitosti poslovanja izvajalcev javnih služb in določanje upravičenih stroškov.

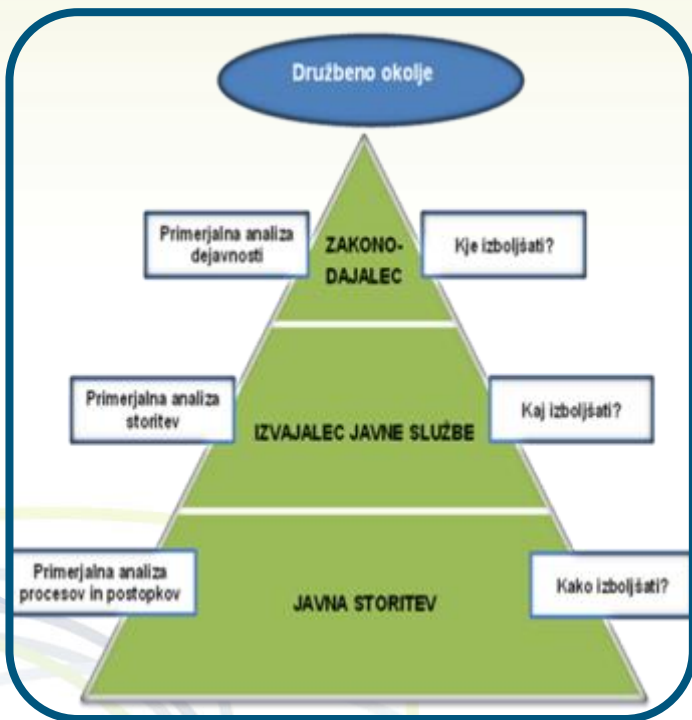

Metode primerjalne analize upoštevajo posebnosti, vezane na značilnosti oskrbovalnih območij posameznega izvajalca.

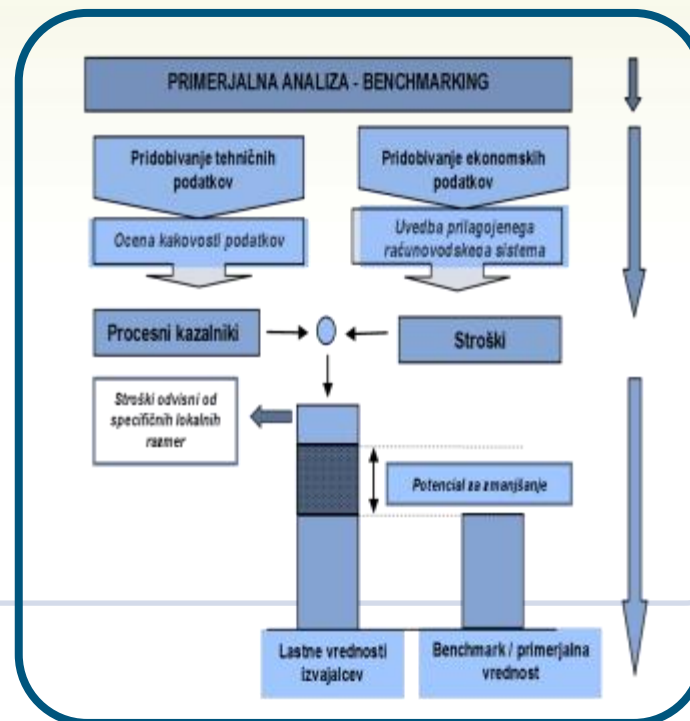

Zagotovljeni enaki pogoji za ugotavljanje relativne poslovne uspešnosti podjetij.

UPORABNOST PRIMERJALNE ANALIZE NA PODROČJU GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB

Primerjalna analiza se uporablja tudi za regulativne namene zaradi primerjave ekonomske učinkovitosti posameznih izvajalcev javnih služb.

Predpostavka, da bi morali biti izvajalci, ki izvajajo dejavnost v primerljivih pogojih, sposobni poslovati z enako stopnjo učinkovitosti, kot jo dosegajo drugi učinkoviti izvajalci.

NACIONALNE PRIMERJALNE PLATFORME

V strokovni javnosti kritični pogledi na uveljavljene mednarodne sisteme primerjalnih analiz - pritisk na tržno izvajanje javnih storitev.

Predlagi za dopolnitev kazalnikov vrednotenja uspešnosti, ki bodo upoštevali družbeno odgovorno poslovanje in razvojne potrebe lokalnih skupnosti.

Vse več držav oz. interesnih združenj izvajalcev in občin razvija svoje primerjalne platforme, ki so prilagojene namenu in vlogi javnih storitev.

PRIMERJALNA ANALIZA IZVAJANJA KOMUNALNIH STORITEV V SLOVENIJI

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica komunalnega
gospodarstva

GZS – Zbornica komunalnega gospodarstva, Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije ter Združenje občin Slovenije leta 2014 so podpisale protokol o sodelovanju pri izdelavi primerjalne analize izvajanja komunalnih storitev.

Evropska unija

ZMOS

Združenje mestnih občin Slovenije

Vse štiri organizacije so oblikovale skupno projektno spremljevalno skupino, ki spremlja, usmerja in potrjuje posamezne faze projekta.

INŠTITUT ZA JAVNE SLUŽBE

Primerjalno analizo izvaja Inštitut za javne službe.

Podpisnice protokola so se zavezale, da si bodo prizadevale za pridobitev potrebnih podatkov za izvedbo reprezentativne primerjalne analize in pri svojih članicah spodbujale uporabo rezultatov analize.

NAMEN PROJEKTA

Pridobiti in analizirati podatke o ključnih oskrbovalnih pogojih in stroških izvajanja posameznih storitev javnih služb varstva okolja za posamezne izvajalce.

Zagotoviti pojasnila in argumente za stroške izvajanja storitev.

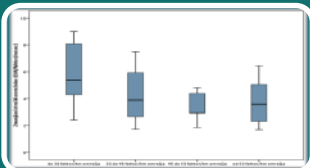
Zagotoviti metodološko primernejše in aktualnejše podatke o stroških izvajanja storitev na podlagi podatkov iz leta 2013.

Zagotoviti občinam ustrezno strokovno podlago za presojo upravičenih cen in izvajalcem osnovo za izboljšanje učinkovitosti izvajanja storitev.

CILJI PRIMERJALNE ANALIZE

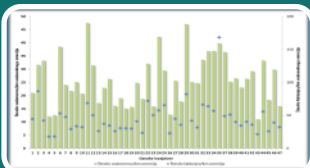
Zbrati podatke in analizirati izvajanje posameznih izvajalcev javnih storitev.

Razvrstitev izvajalcev posamezne javne storitve v skupine na podlagi ključnega parametra.

Pozicioniranje posameznega izvajalca v primerljivi skupini.

Primerjalno prikazati in analizirati, kako posamezni izvajalci dosegaajo izbrane pojasnjevalne parametre.

METODOLOŠKI PRISTOP

Pri opredelitvi ključnih in pojasnjevalnih parametrov se smiselno upoštevajo ugotovitve Primerjalne analize izvajanja komunalnih storitev (ZKG 2008, 2010).

Za posamezno javno storitev sta opredeljena 1-2 ključna parametra, ki pomembno vplivata na višino stroškov.

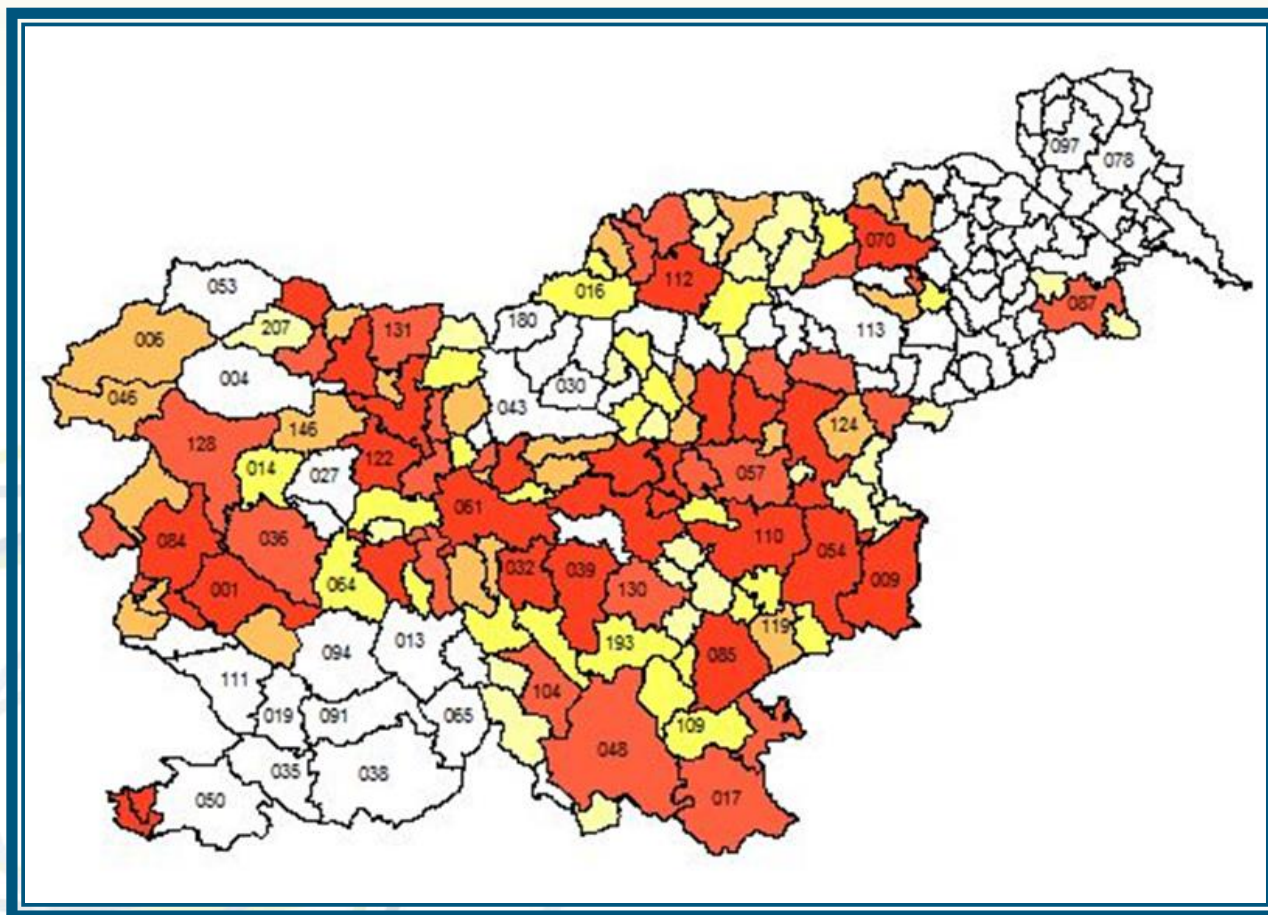

Dodatno opredeljeni 2-4 pojasnjevalni parametri, ki dodatno pojasnjujejo pogoje izvajanja posamezne javne storitve.

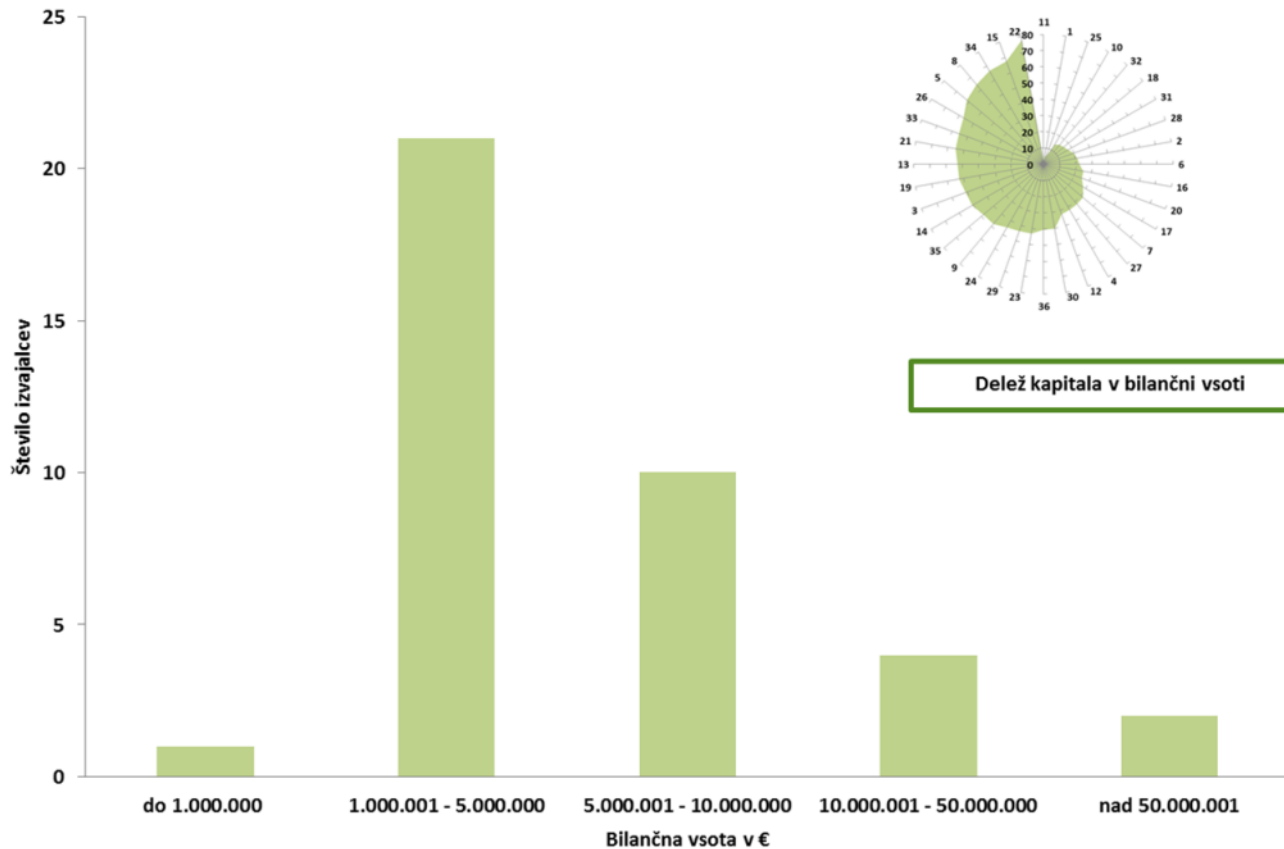
REPREZENTATIVNOST PRIMERJALNE ANALIZE ZA PODROČJE RAVNANJA Z ODPADKI

Karakteristični podatki	Izvajalci vključeni v analizo	Povprečje na izvajalca	Delež vzorca glede na Slovenijo v %
Število izvajalcev vključenih v analizo	39		
Število oskrbovanih občin	125	3,62	59,0
Površina oskrbovalnega območja	1.935.988	53.777	95,5
Število oskrbovanih prebivalcev	1.297.319	37.066	63,0
Količina zbranih komunalnih odpadkov [t/leto]	502.671	13.586	76,2
Količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov [t/leto]	213.638	5.774	67,1
Količina zbranih ločenih frakcij odpadkov [t/leto]	87.707	2.370	97,3
Količina zbranih biološko razgradljivih odpadkov [t/leto]	65.316	1.765	75,5
Količina zbranih kosovnih odpadkov [t/leto]	22.063	613	62,5
Količina odloženih odpadkov na odlagališčih [t/leto]	296.823	11.873	

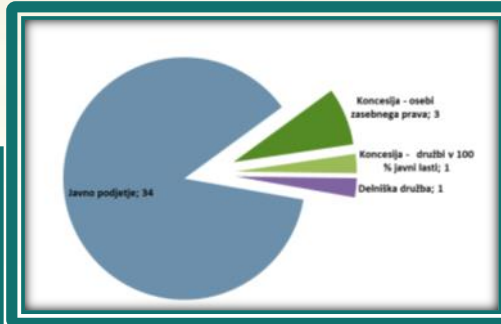
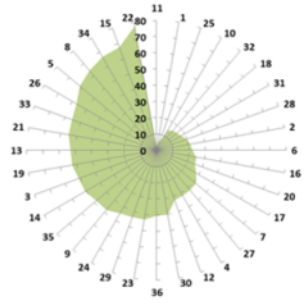
REPREZENTATIVNOST PRIMERJALNE ANALIZE ZA PODROČJE RAVNANJA Z ODPADKI

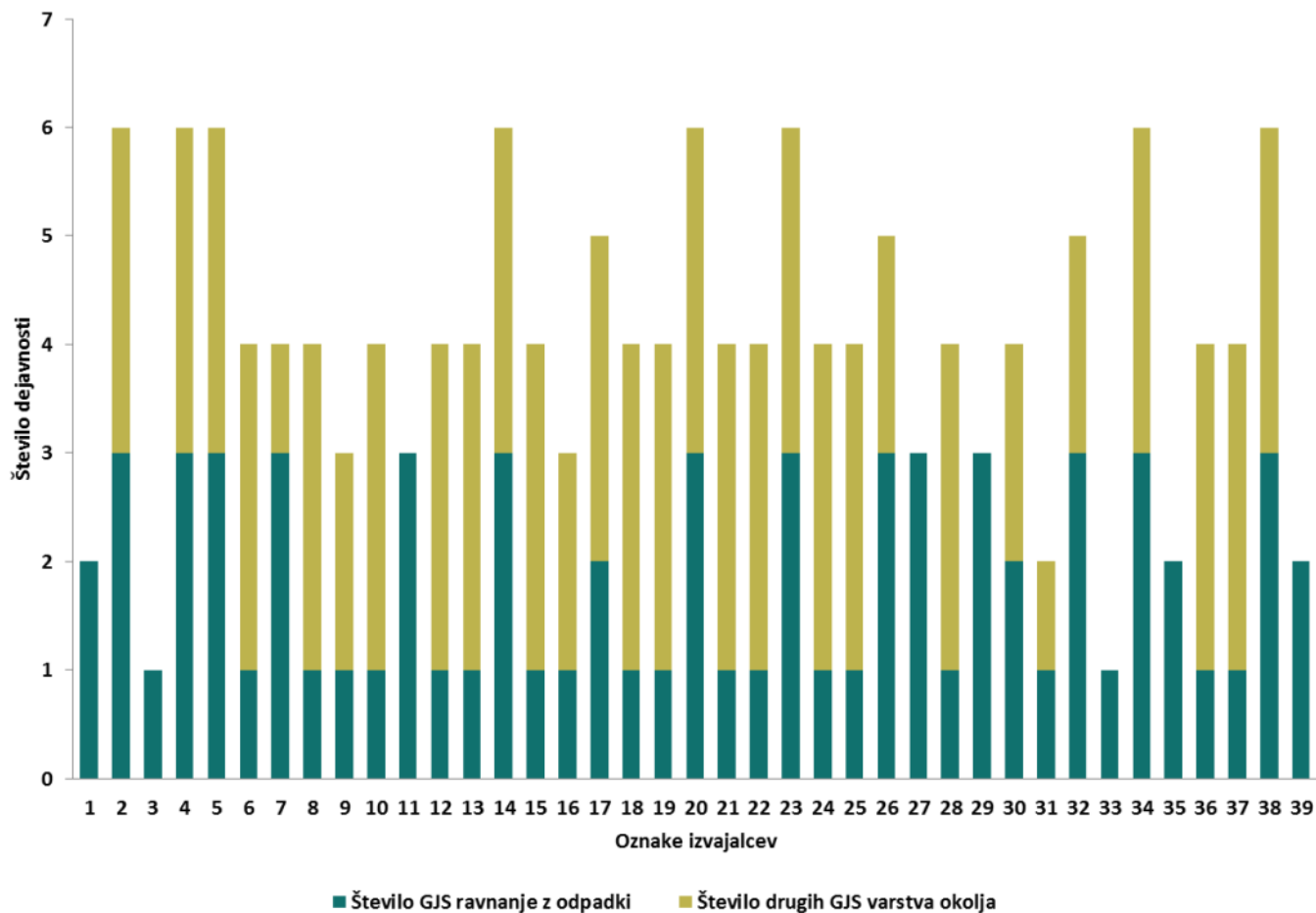
VELIKOST IN ORGANIZACIJSKA OBLIKA IZVAJALCEV

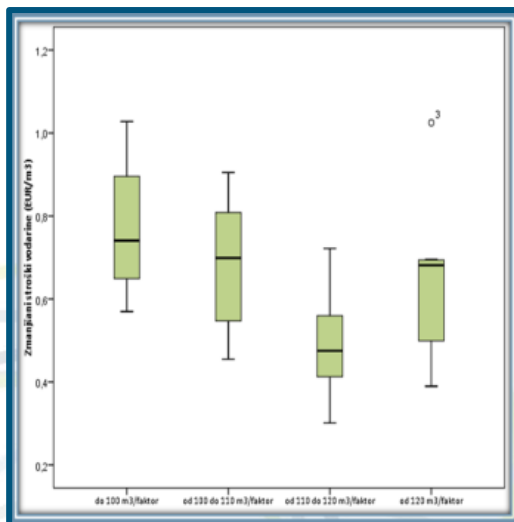
Delež kapitala v bilančni vsoti

ORGANIZIRANOST IZVAJALCEV JAVNE SLUŽBE RAVNANJA Z ODPADKI

KLJUČNI KRITERIJI ZA PRESOJO STROŠKOVNE UPRAVIČENOSTI

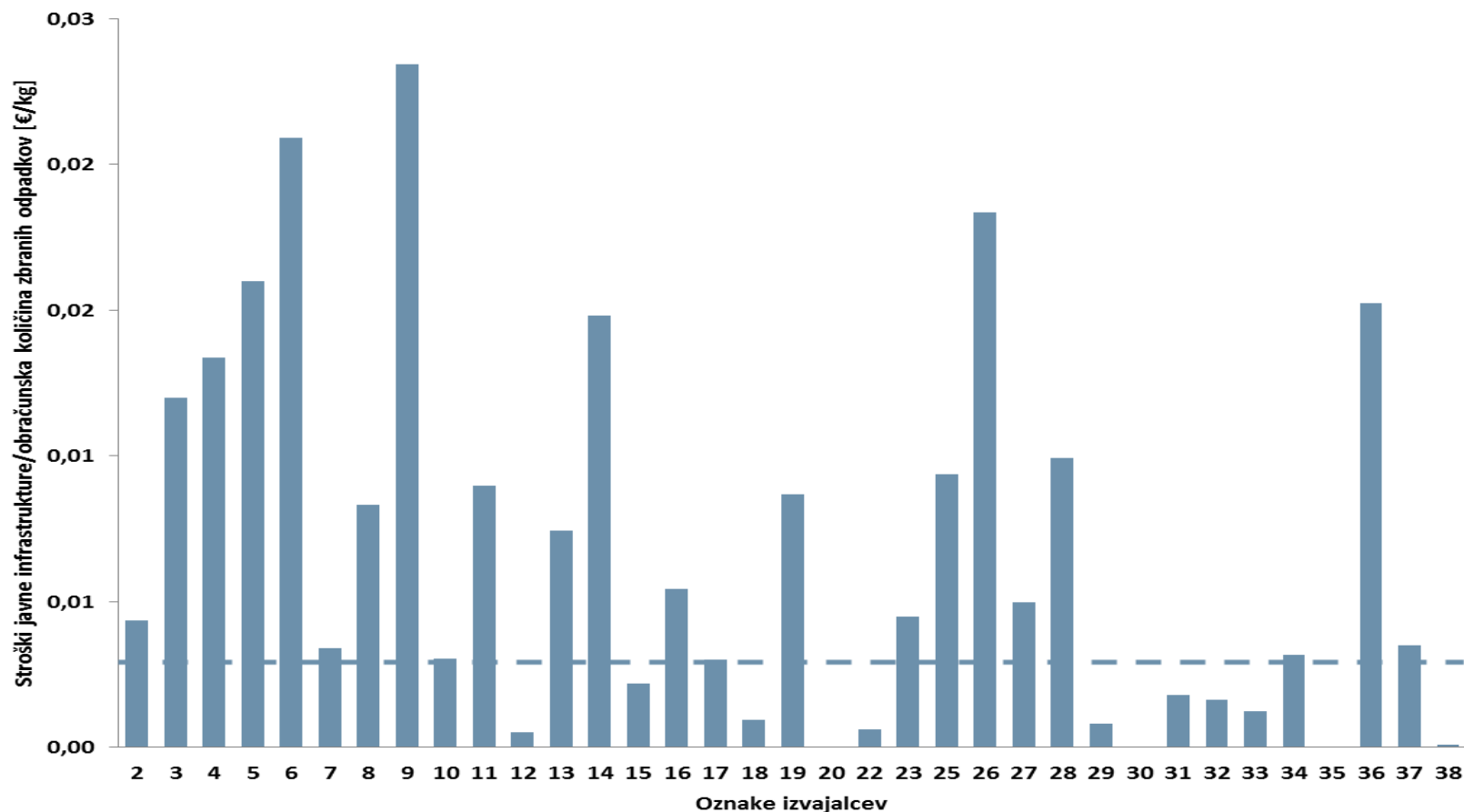

Analiza vpliva prostorske urejenosti oskrbovalnega območja posameznega izvajalca in razvrstitev v skupine s primerljivimi pogoji izvajanja oskrbe omogoča presojo stroškov infrastrukture in izvajanje storitev glede na ključne povzročitelje stroškov in s tem tudi presojo upravičenih stroškov.

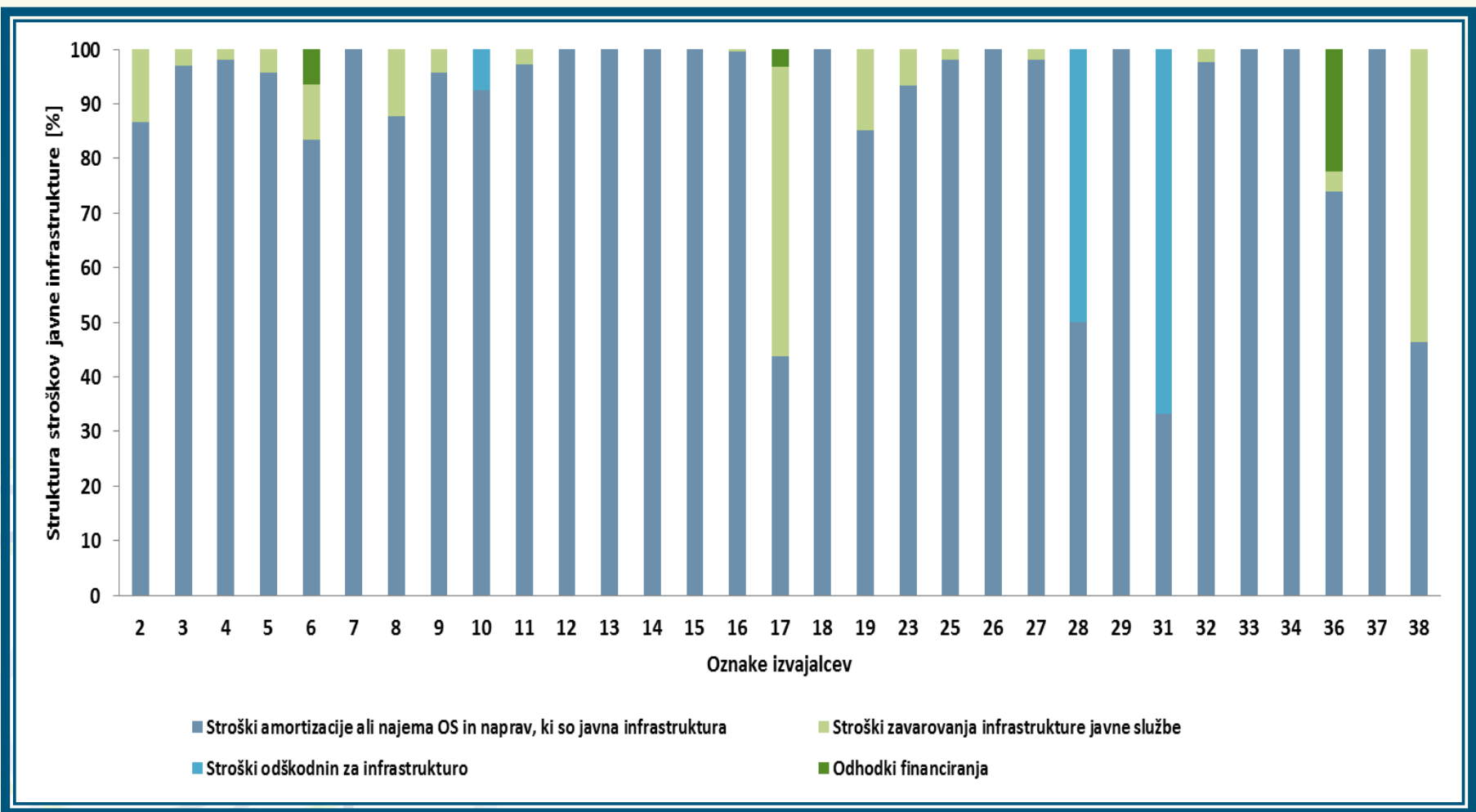

KLJUČNI KRITERIJI ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

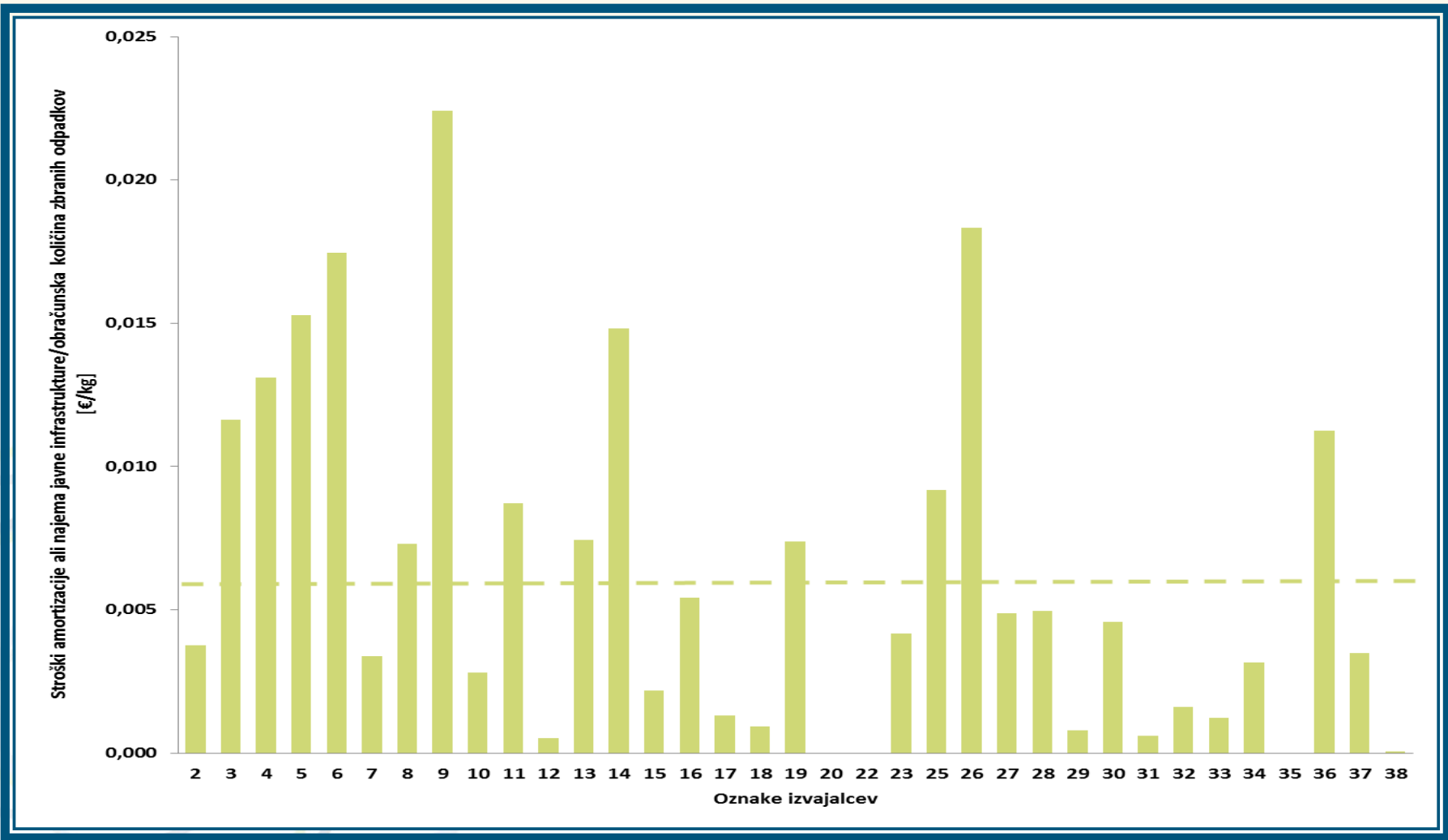
STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

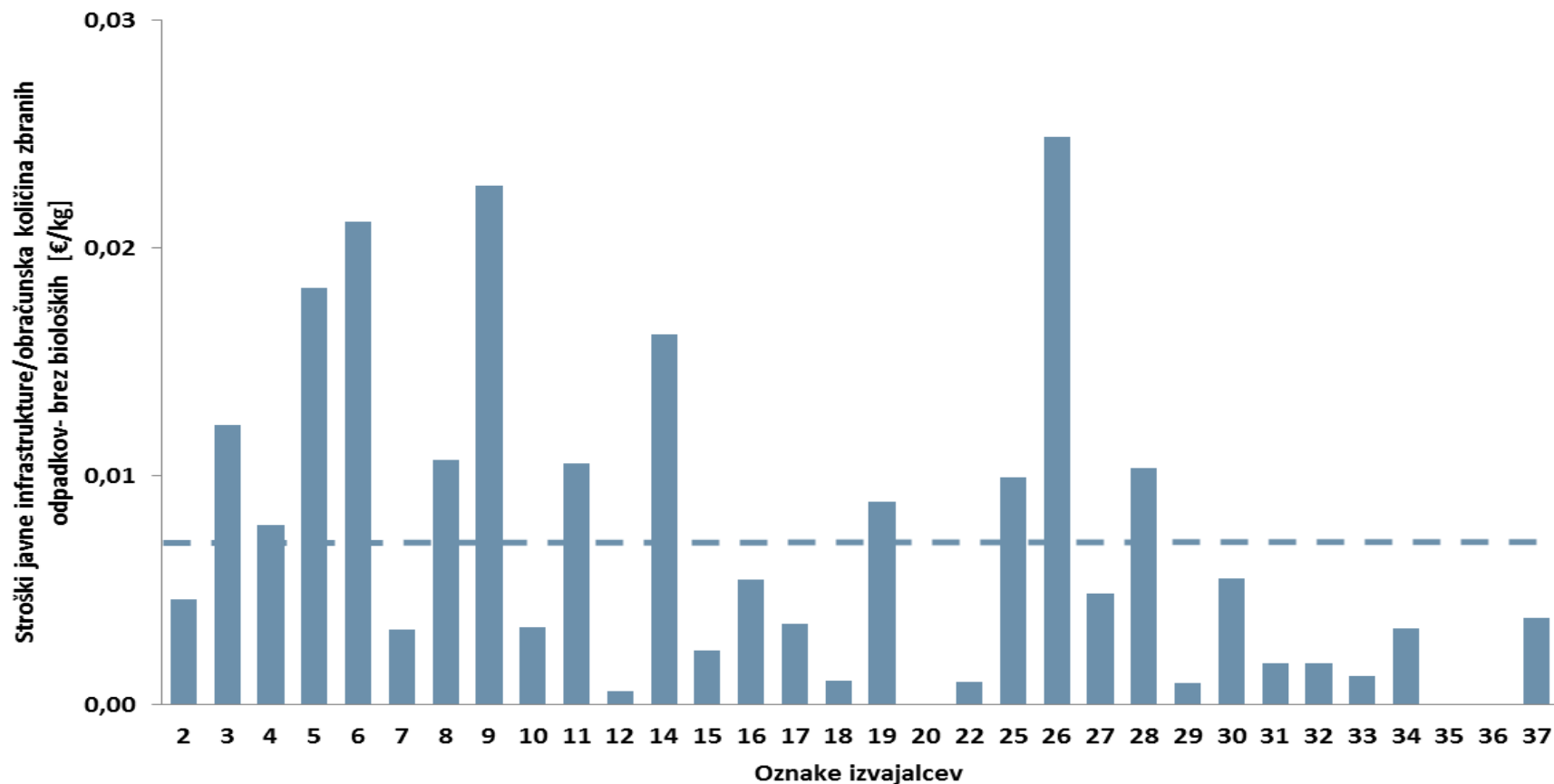
STRUKTURA OBRAČUNSKE CENE JAVNE INFRASTRUKTURE

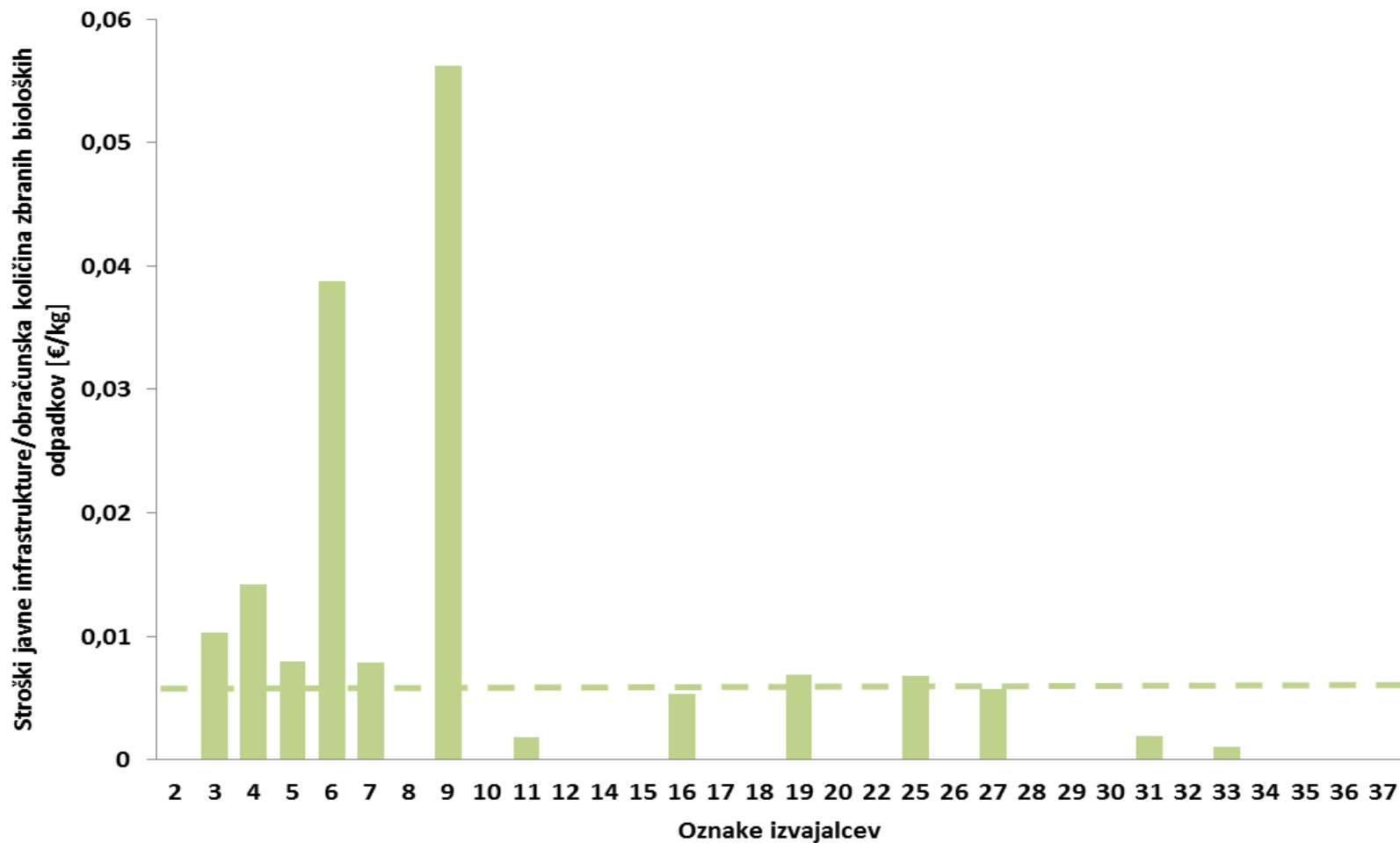
STROŠKI AMORTIZACIJE OZ. NAJEMA INFRASTRUKTURE NA OBRAČUNSKO KOLIČINO ZBRANIH ODPADKOV

STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE NA OBRAČUNSKO KOLIČINO ZBRANIH ODPADKOV BREZ BIOLOŠKIH ODPADKOV

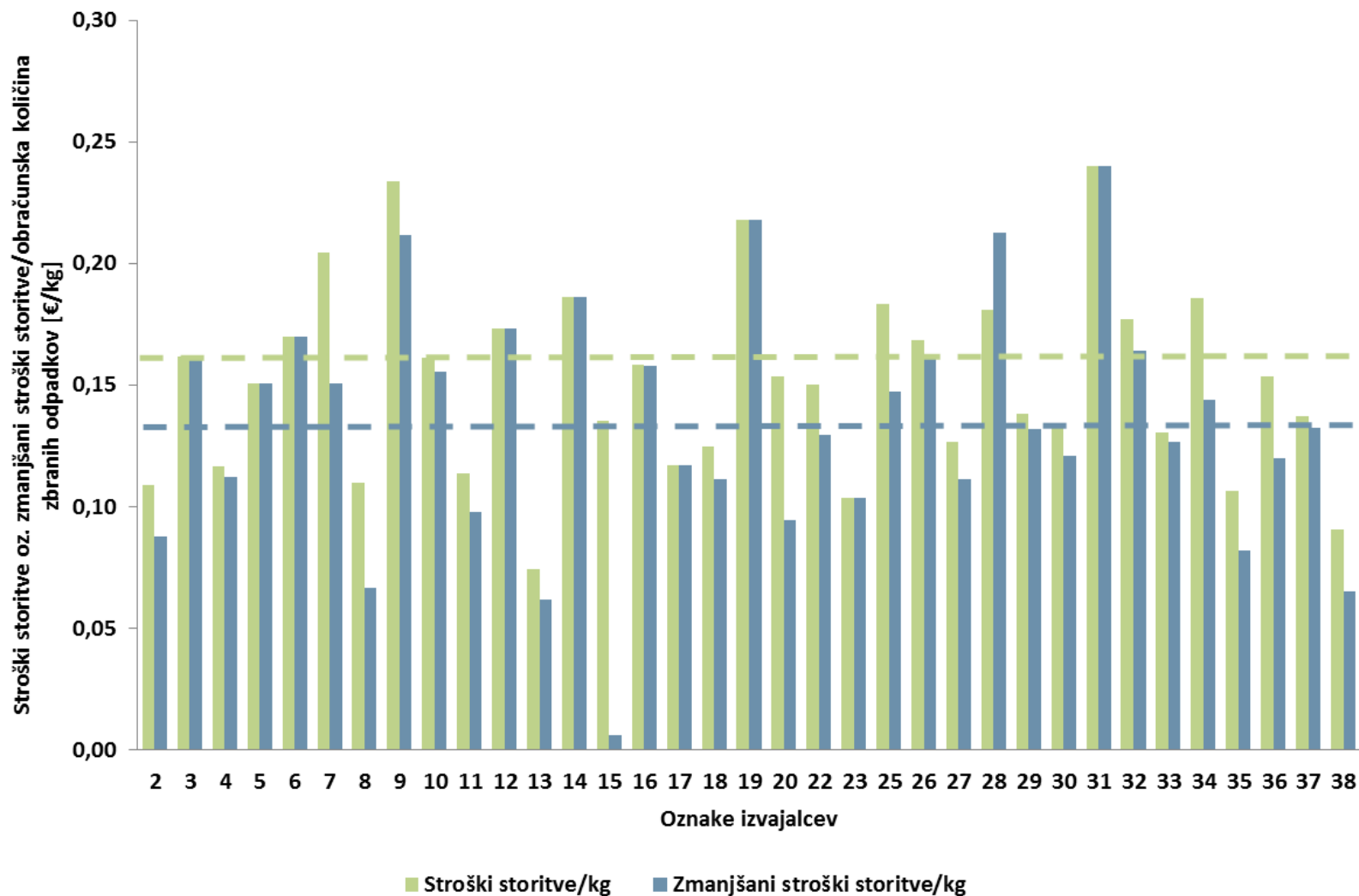

STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE NA OBRAČUNSKO KOLIČINO ZBRANIH BIOLOŠKIH ODPADKOV

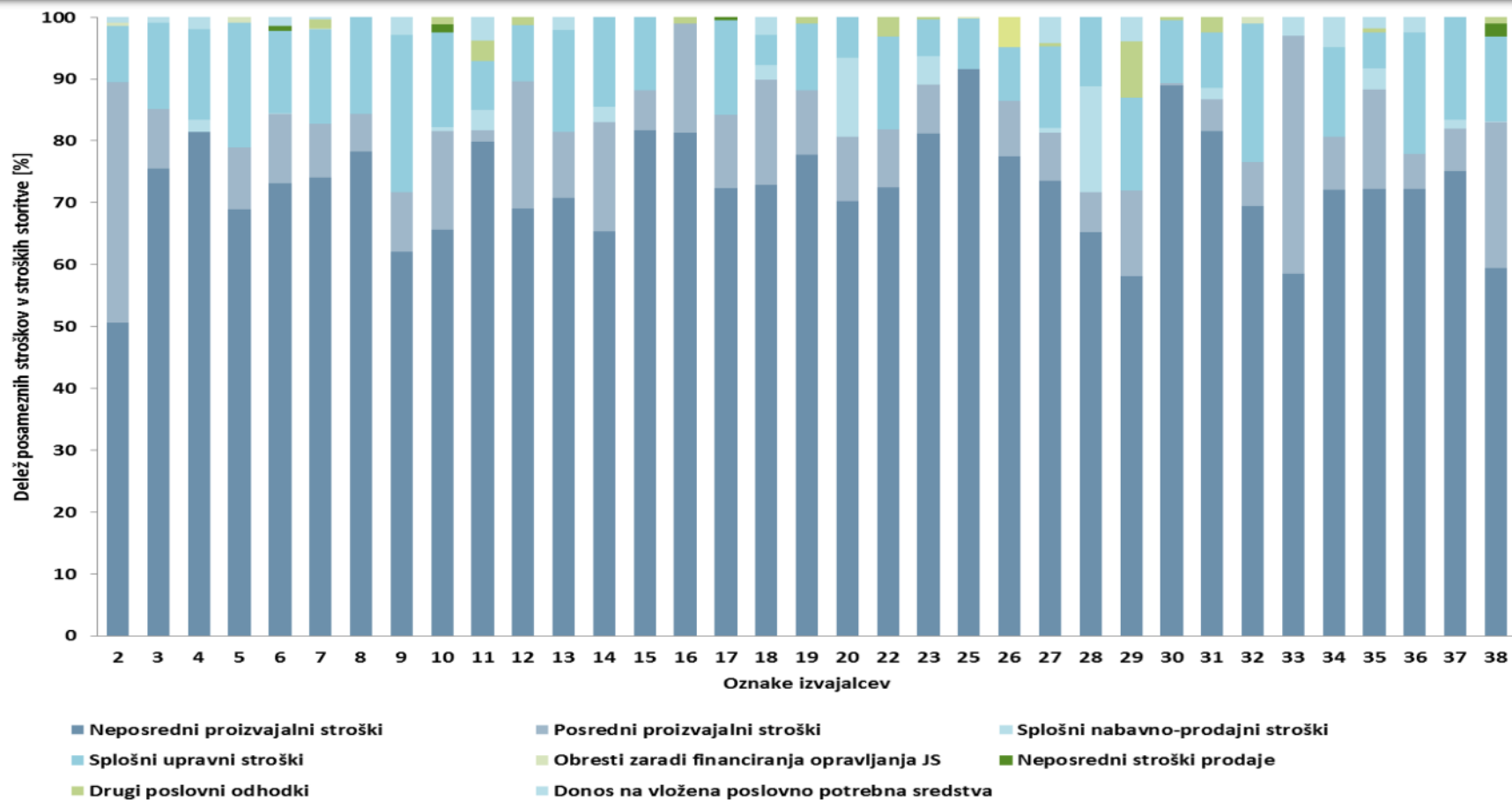

STROŠKI OPRAVLJANJA STORITVE ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

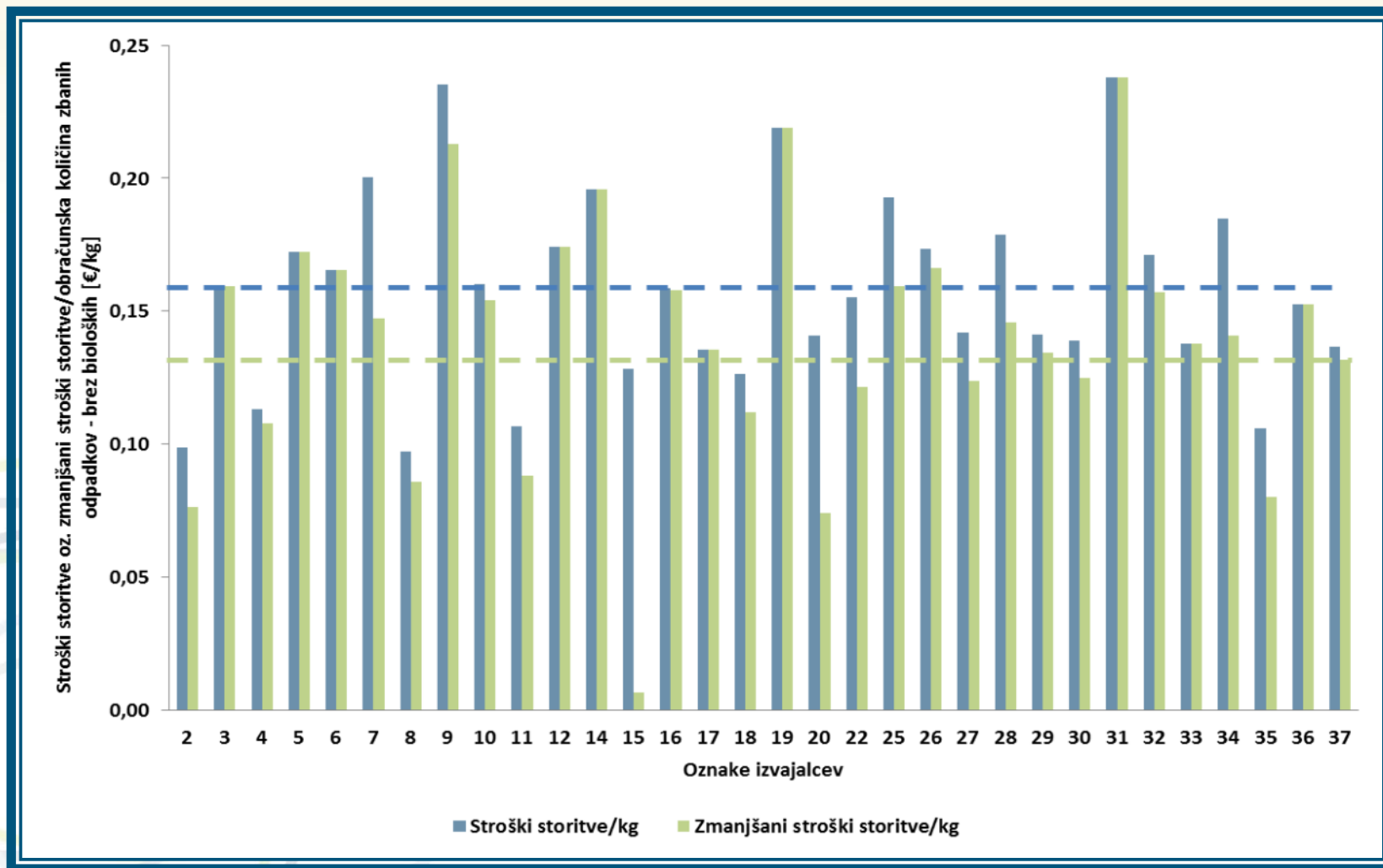
5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

STRUKTURA OBRAČUNSKE CENE OPRAVLJANJA STORITEV ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

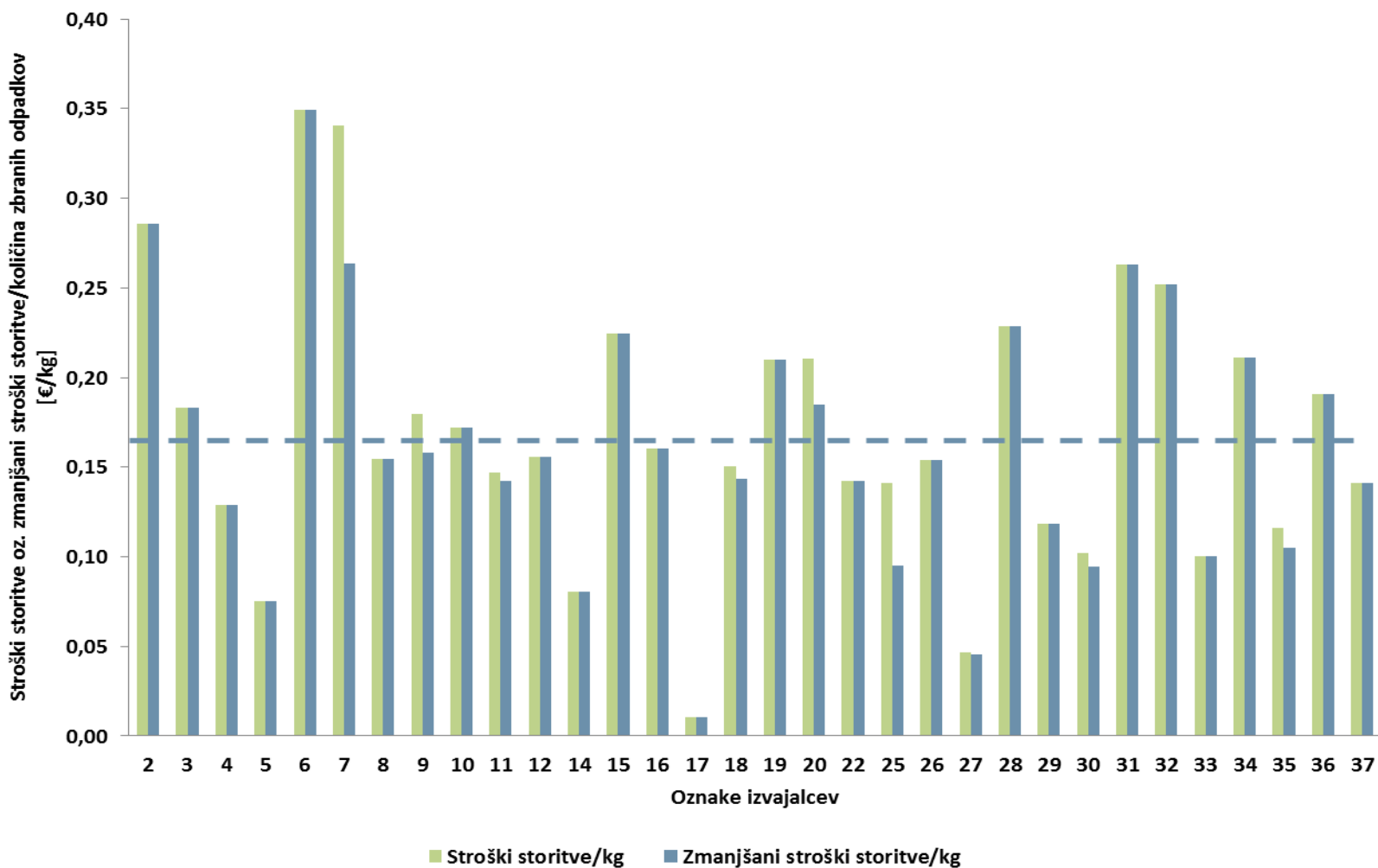

STROŠKI OPRAVLJANJA STORITEV ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV BREZ BIOLOŠKIH ODPADKOV

STROŠKI OPRAVLJANJA STORITEV ZBIRANJA BIOLOŠKIH ODPADKOV

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

POJASNJEVALNI KRITERIJI

Na stroške izvajanja javne službe vplivajo tudi drugi dejavniki, zato je treba pri presoji stroškovne upravičenosti upoštevati tudi druge pogoje izvajanja javne službe.

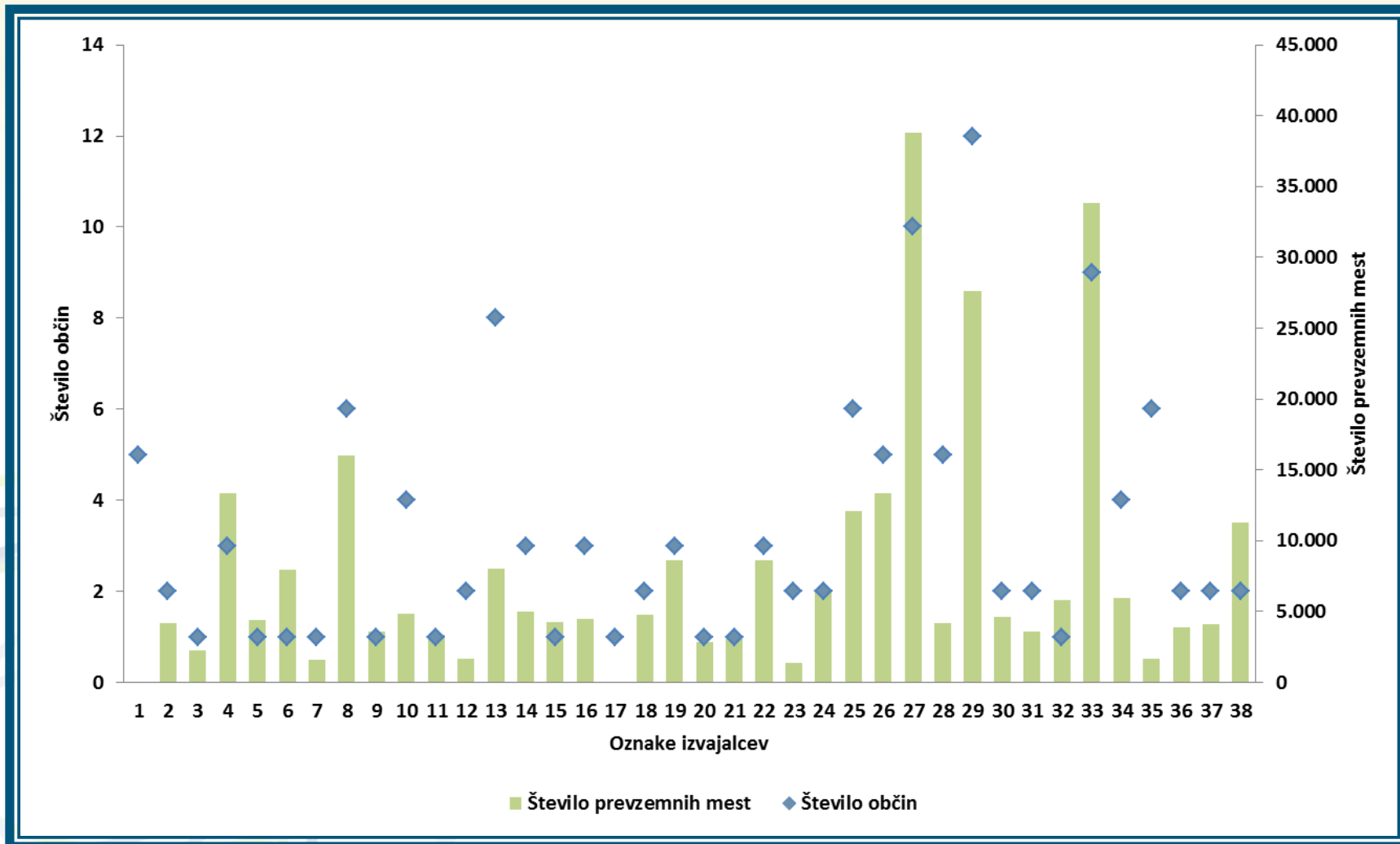
Pojasnjevalni kriteriji omogočajo opredeliti dejavnike, ki pojasnjujejo pozicioniranje posameznega izvajalca nad ali pod povprečje primerljive skupine izvajalcev glede na ključni kriterij.

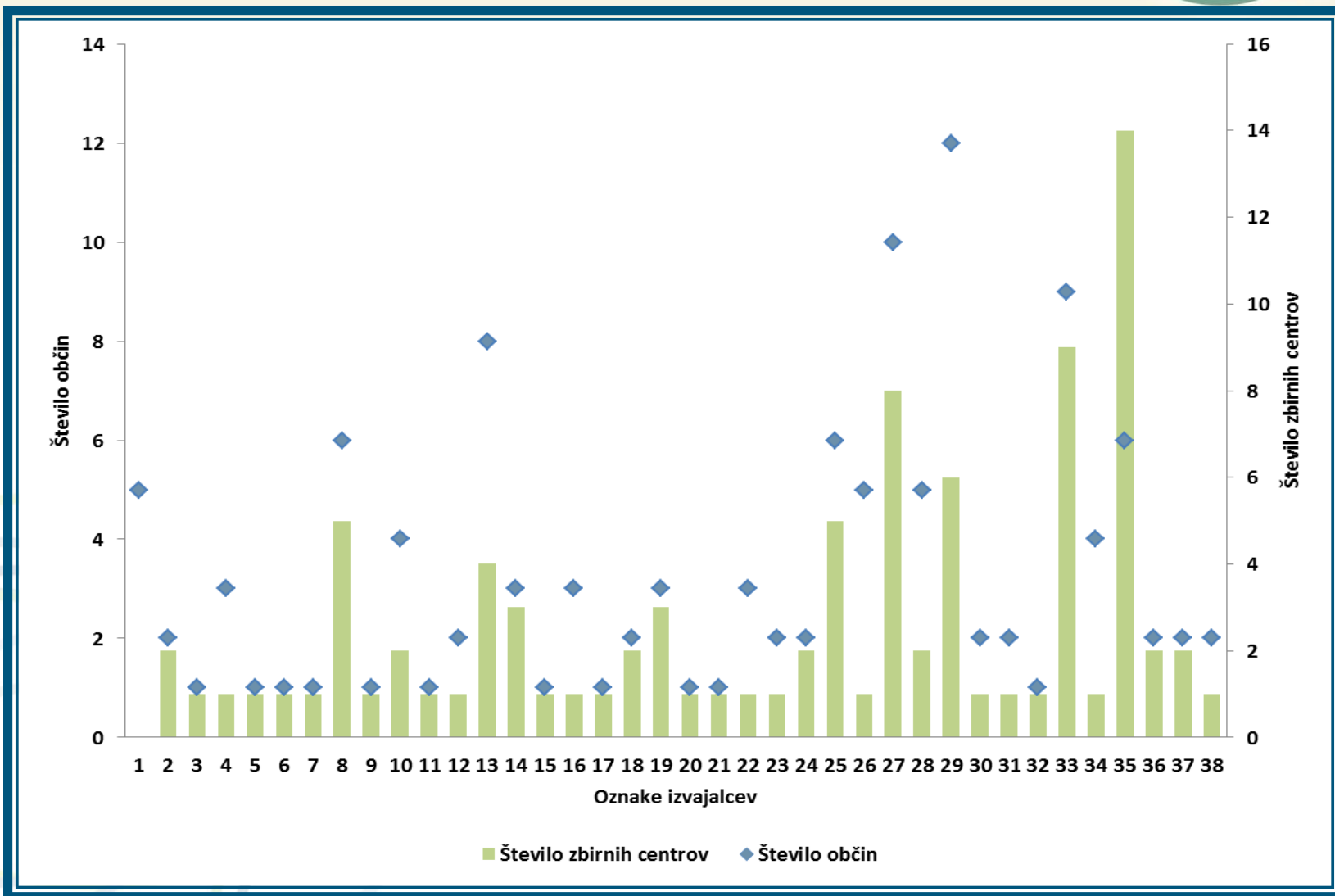

POJASNJEVALNI KRITERIJI ZBIRANJA KOMUNALNIH ODPADKOV

ŠTEVILO OSKRBOVANIH OBČIN IN PREVZEMNIH MEST

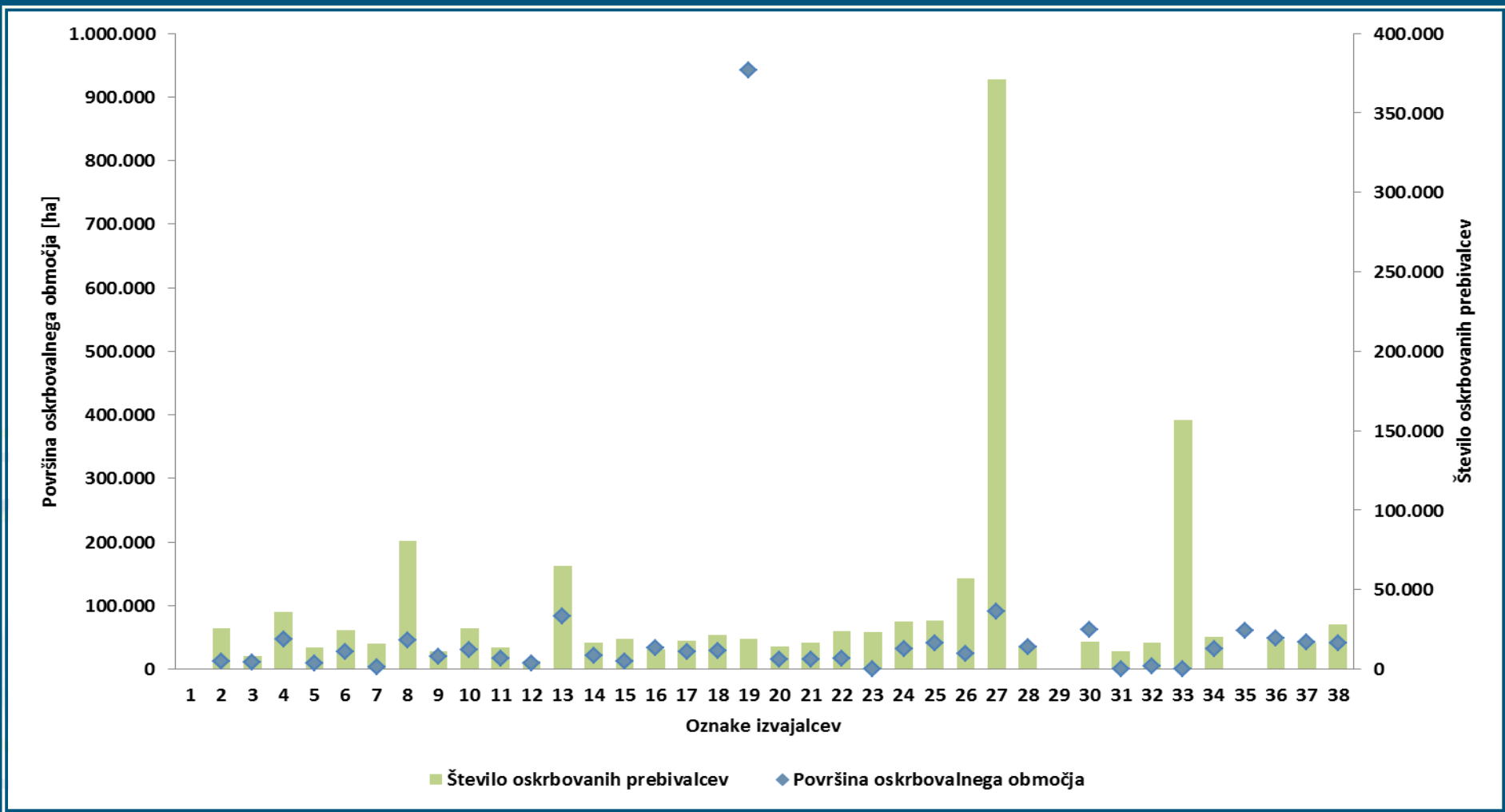
ŠTEVILO OSKRBOVANIH OBČIN IN ZBIRNIH CENTROV

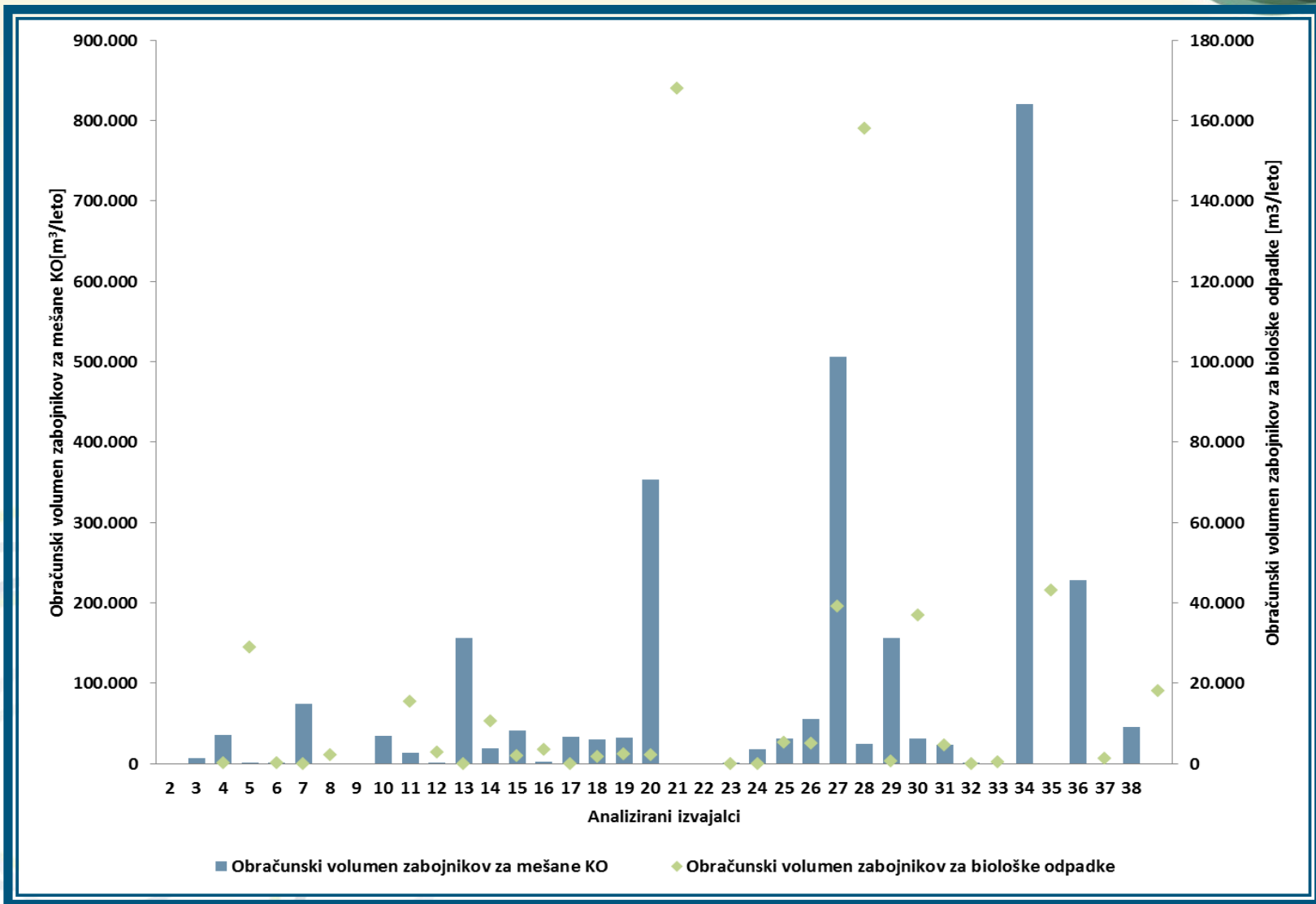

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

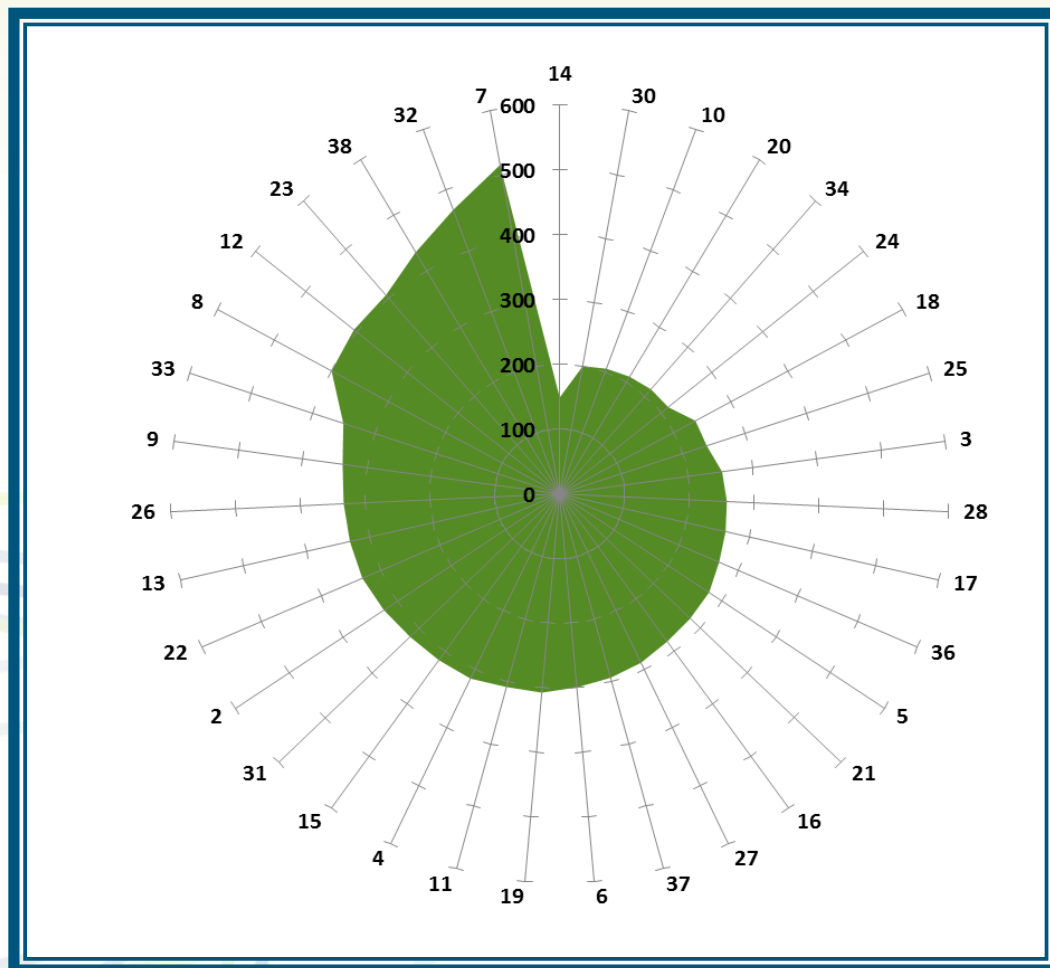
POVRŠINA OSKRBOVALNEGA OBMOČJA IN ŠTEVILO OSKRBOVANIH PREBIVALCEV

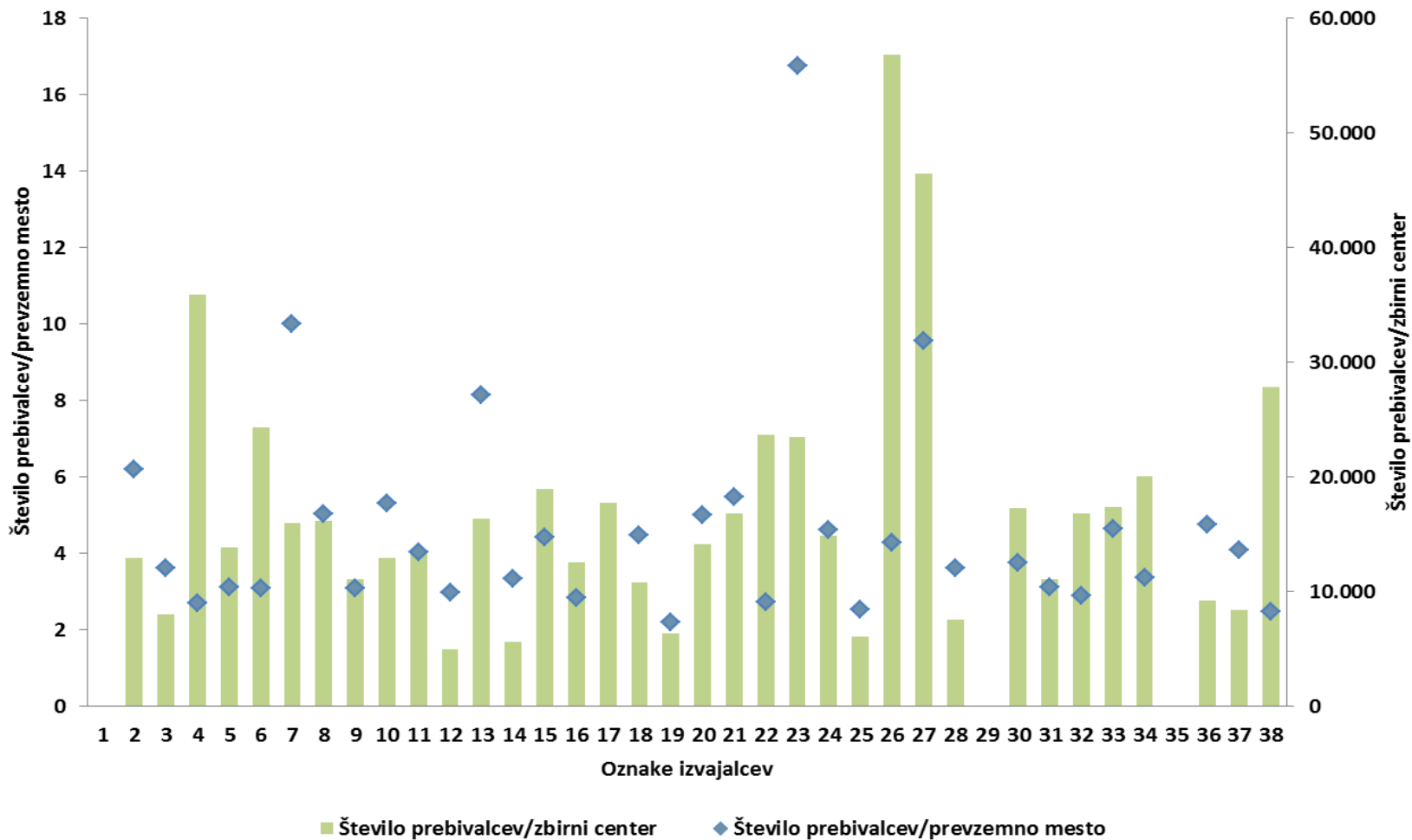
OBRAČUNSKI VOLUMEN

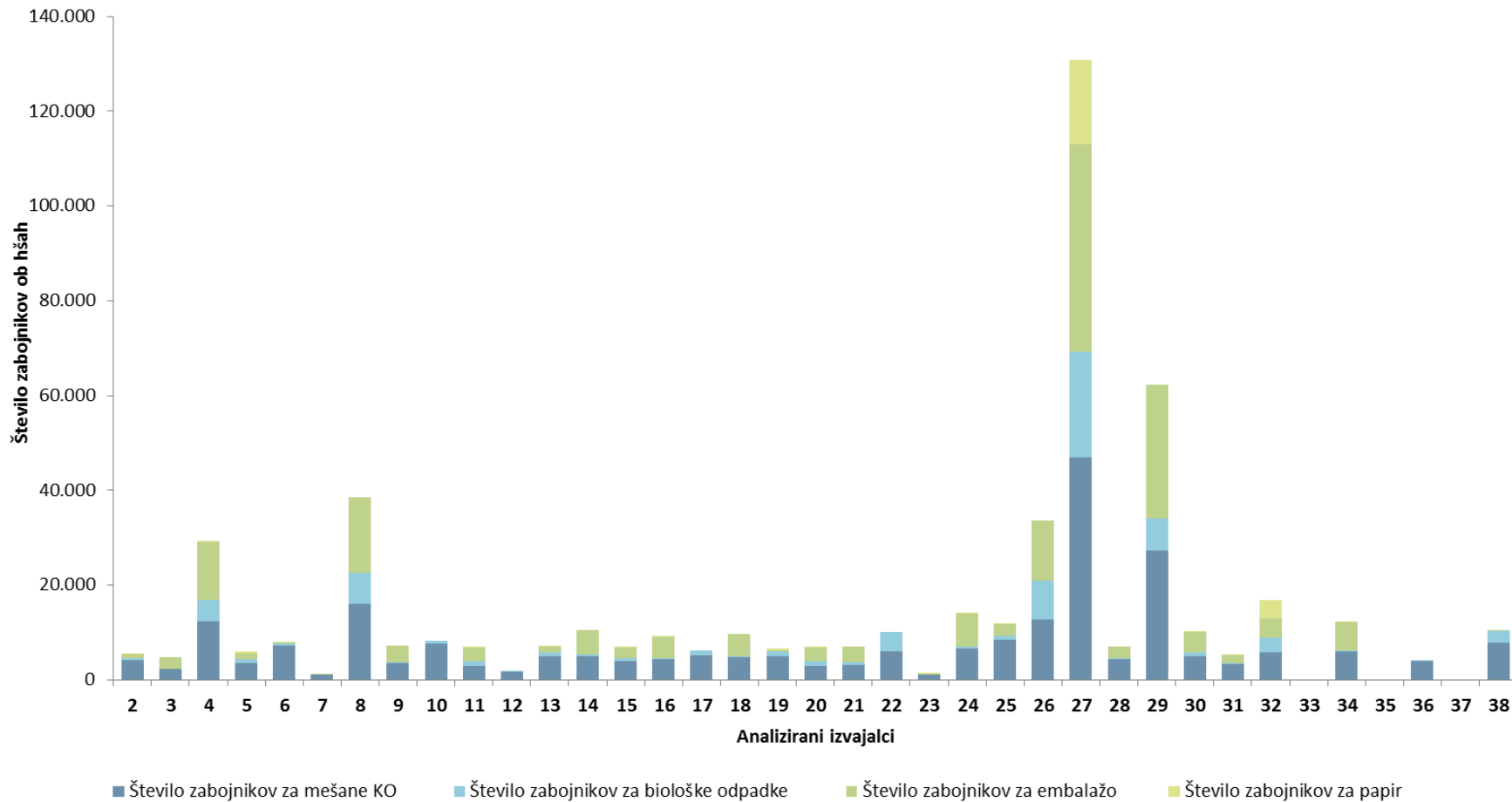
KOLIČINA ZBRANIH KOMUNALNIH ODPADKOV V KG NA PREBIVALCA NA LETO

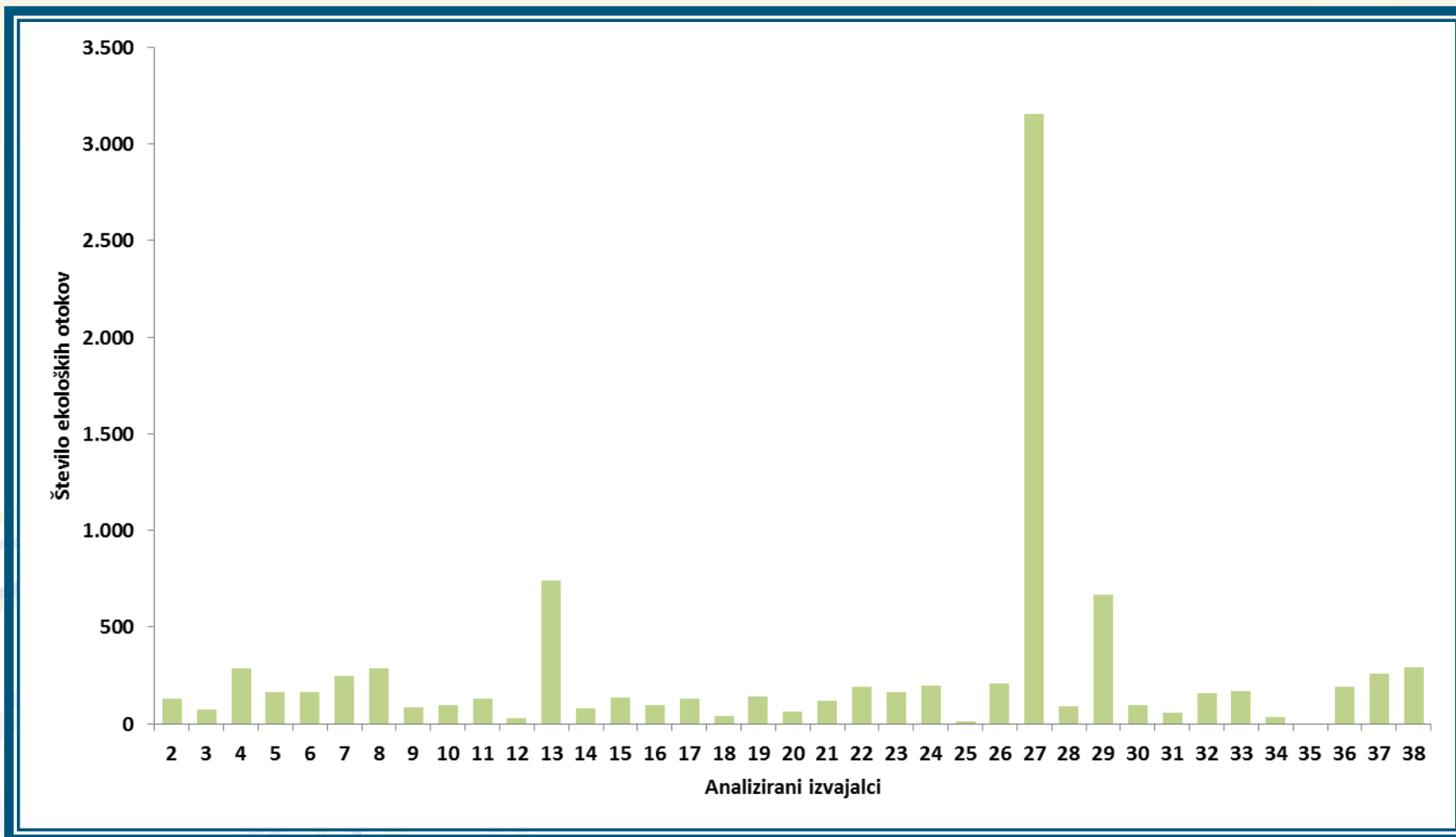
ŠTEVILO OSKRBOVANIH PREBIVALCEV NA ZBIRNI CENTER IN PREVZEMNO MESTO

ŠTEVILO ZABOJNIKOV OB HIŠAH

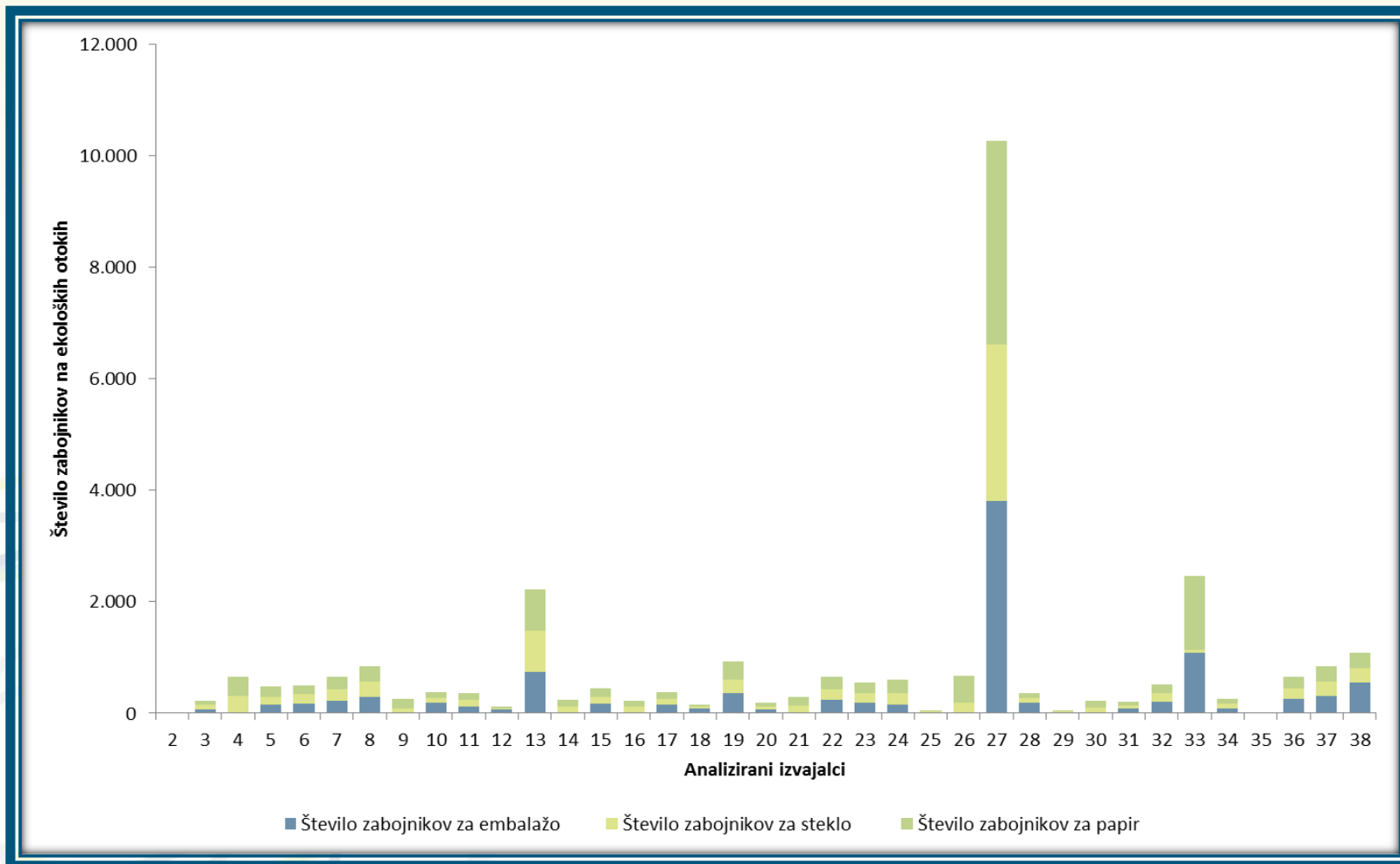

ŠTEVILO EKOLOŠKIH OTOKOV

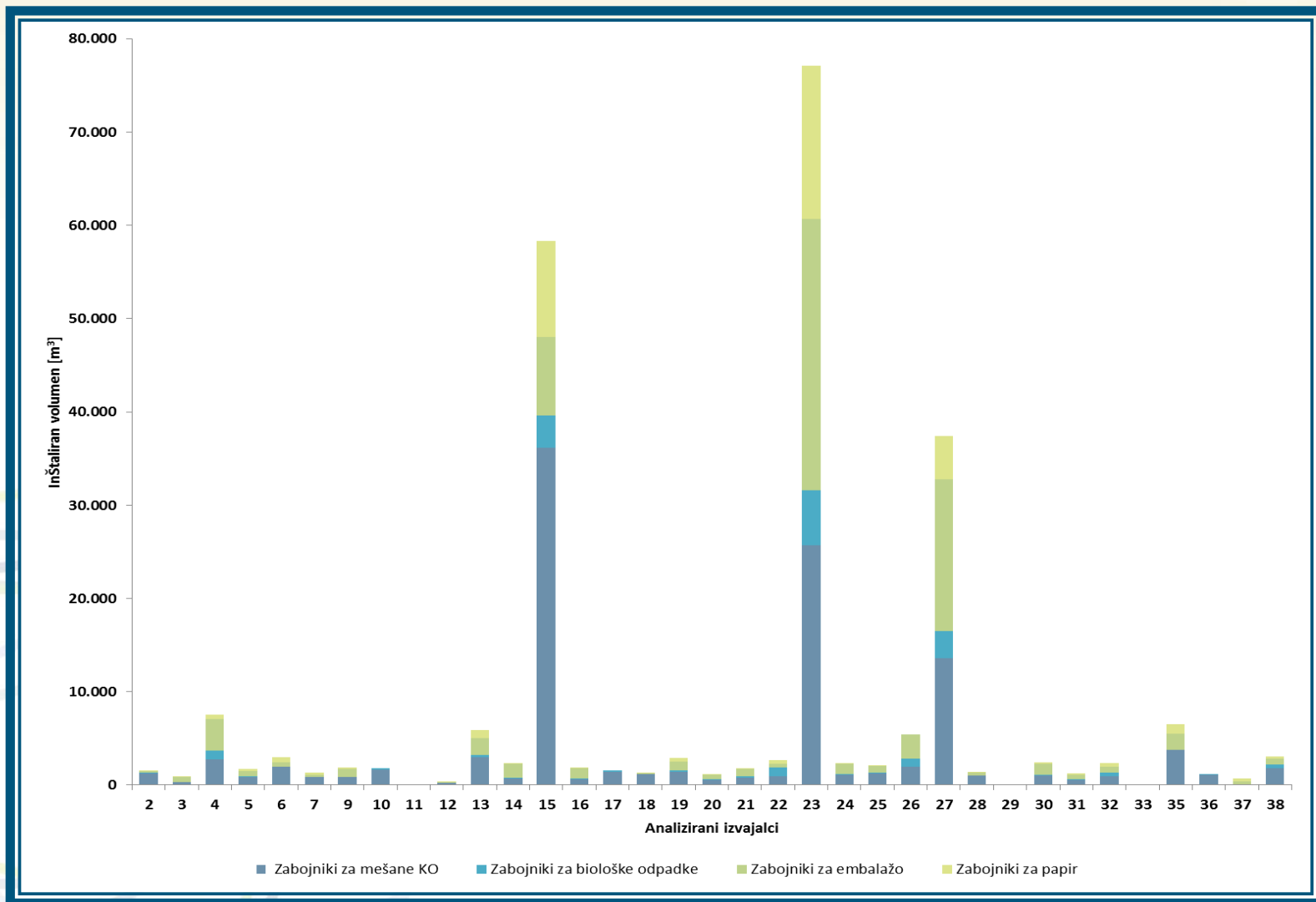

ŠTEVILO IN VRSTA ZABOJNIKOV NA EKOLOŠKIH OTOKIH

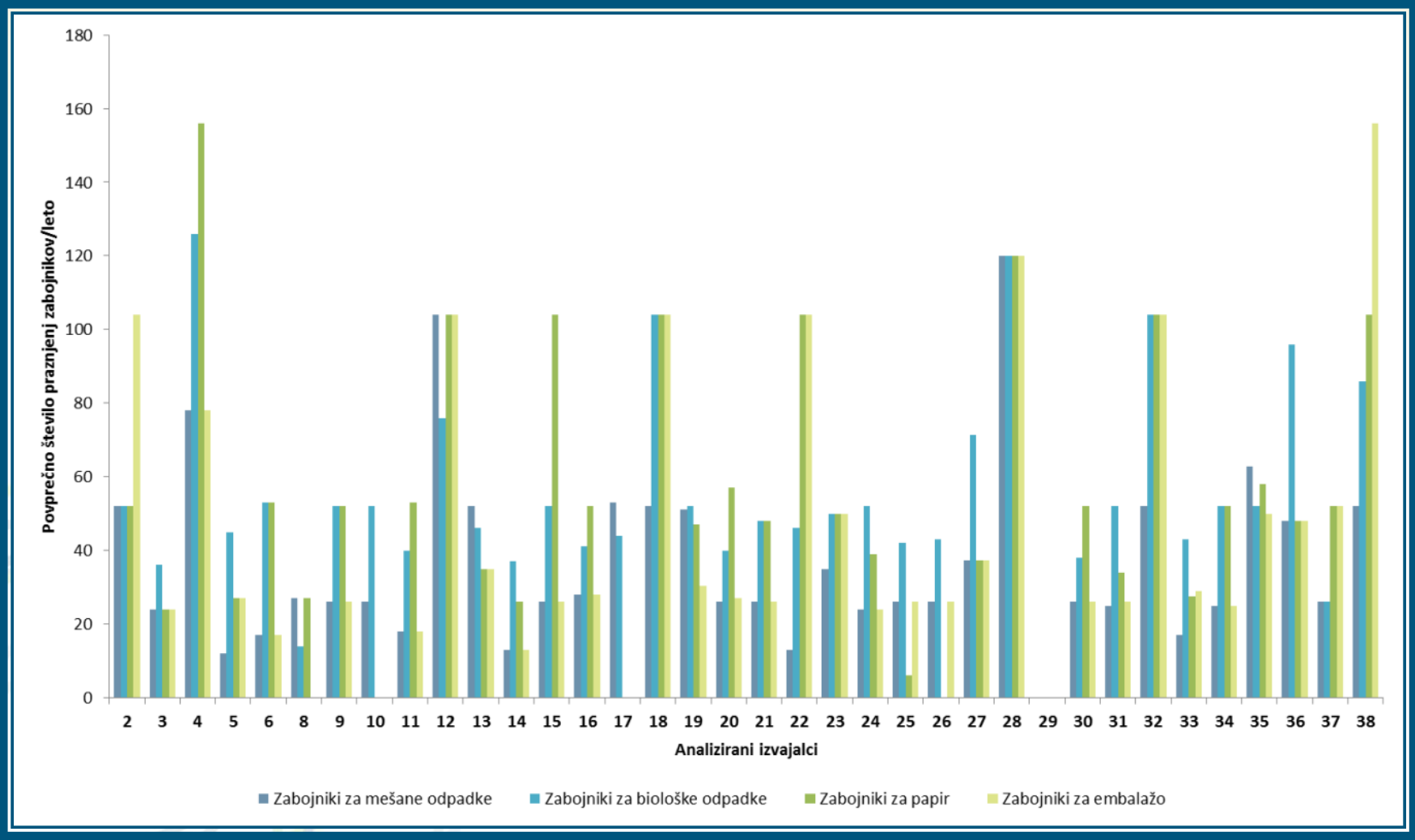
5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

INŠTALIRAN VOLUMEN

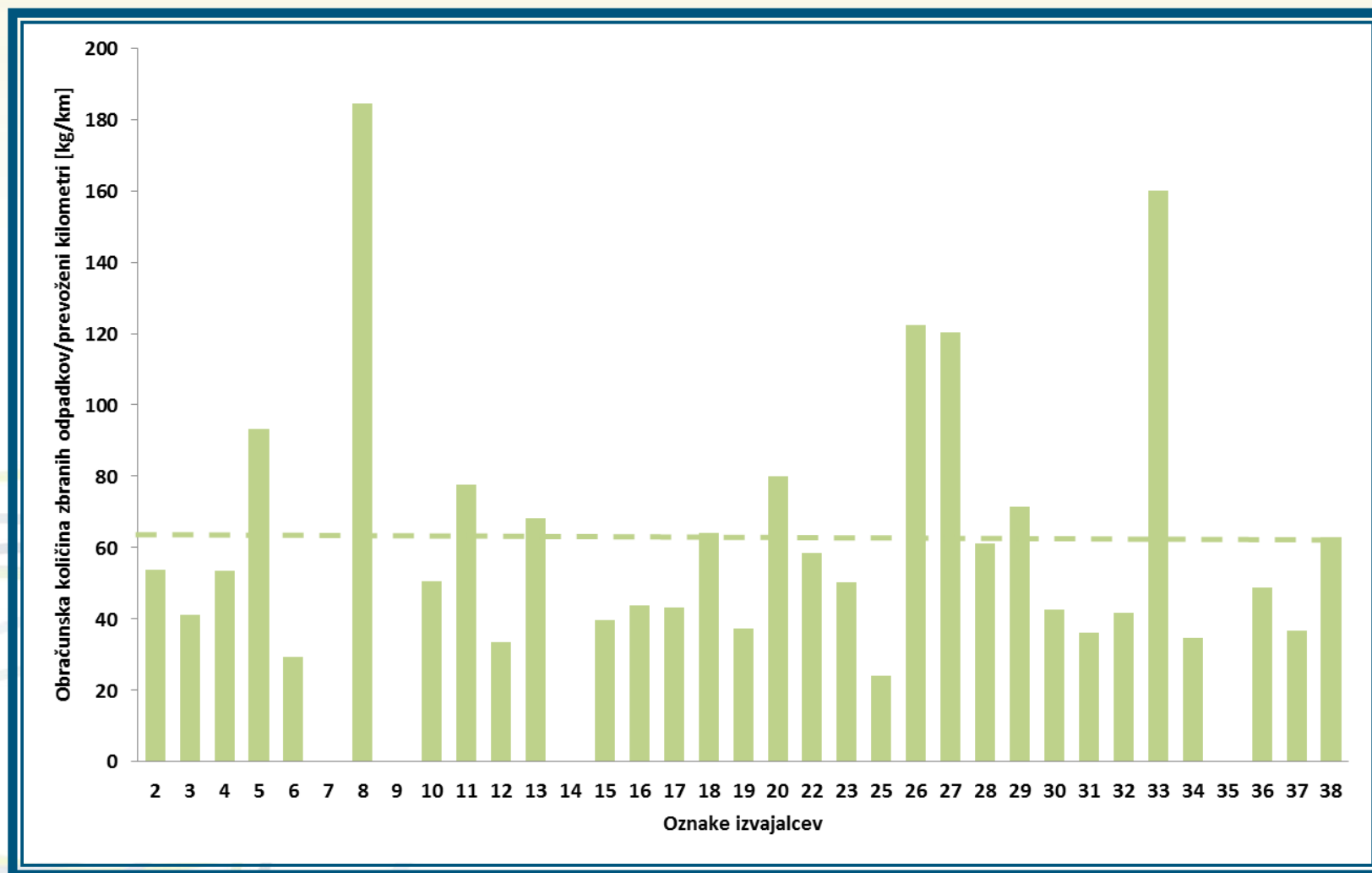

ŠTEVILO PRAZNJENJ

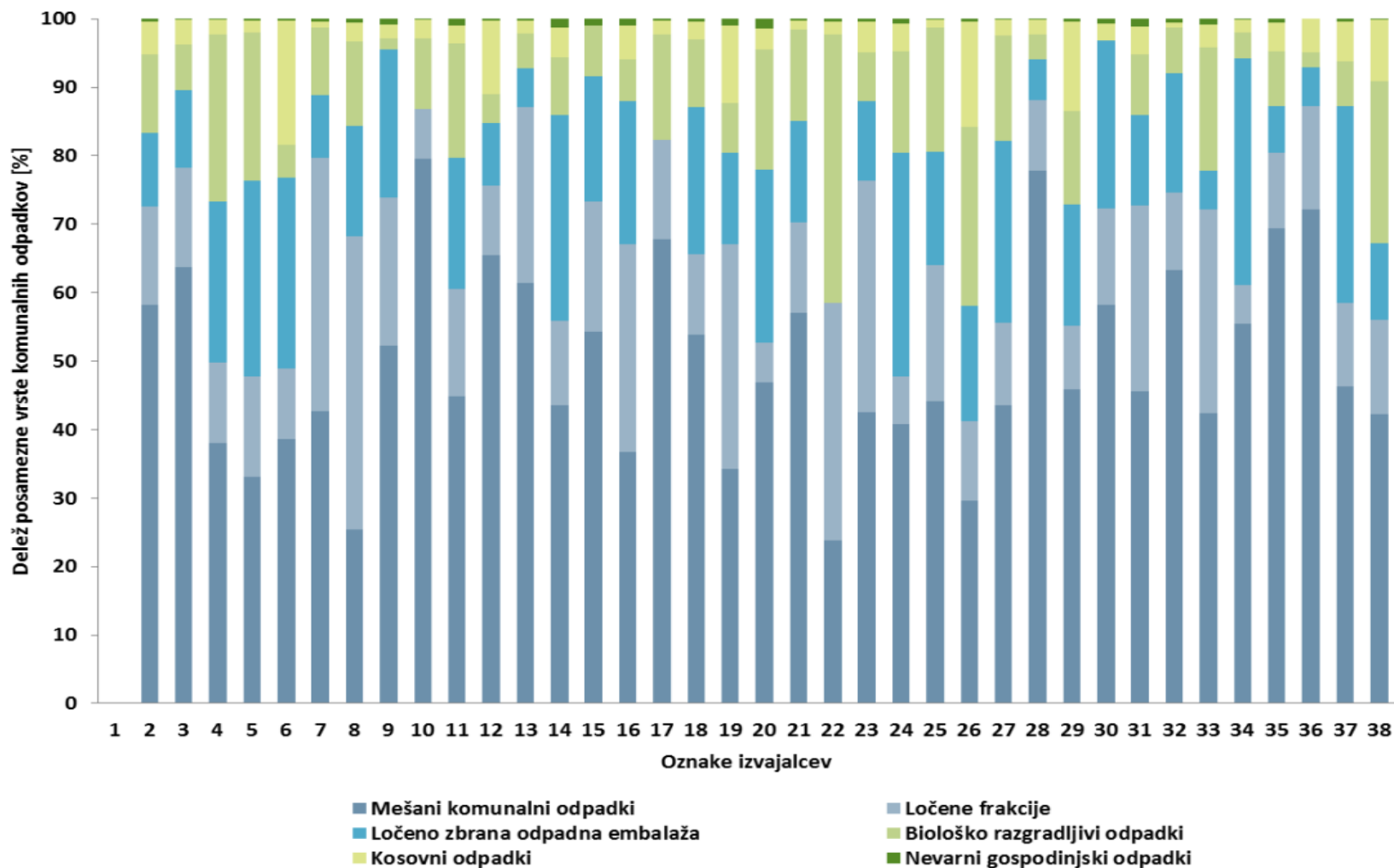
OBRAČUNSKA KOLIČINA ZBRANIH ODPADKOV NA PREVOŽENI KILOMETER

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

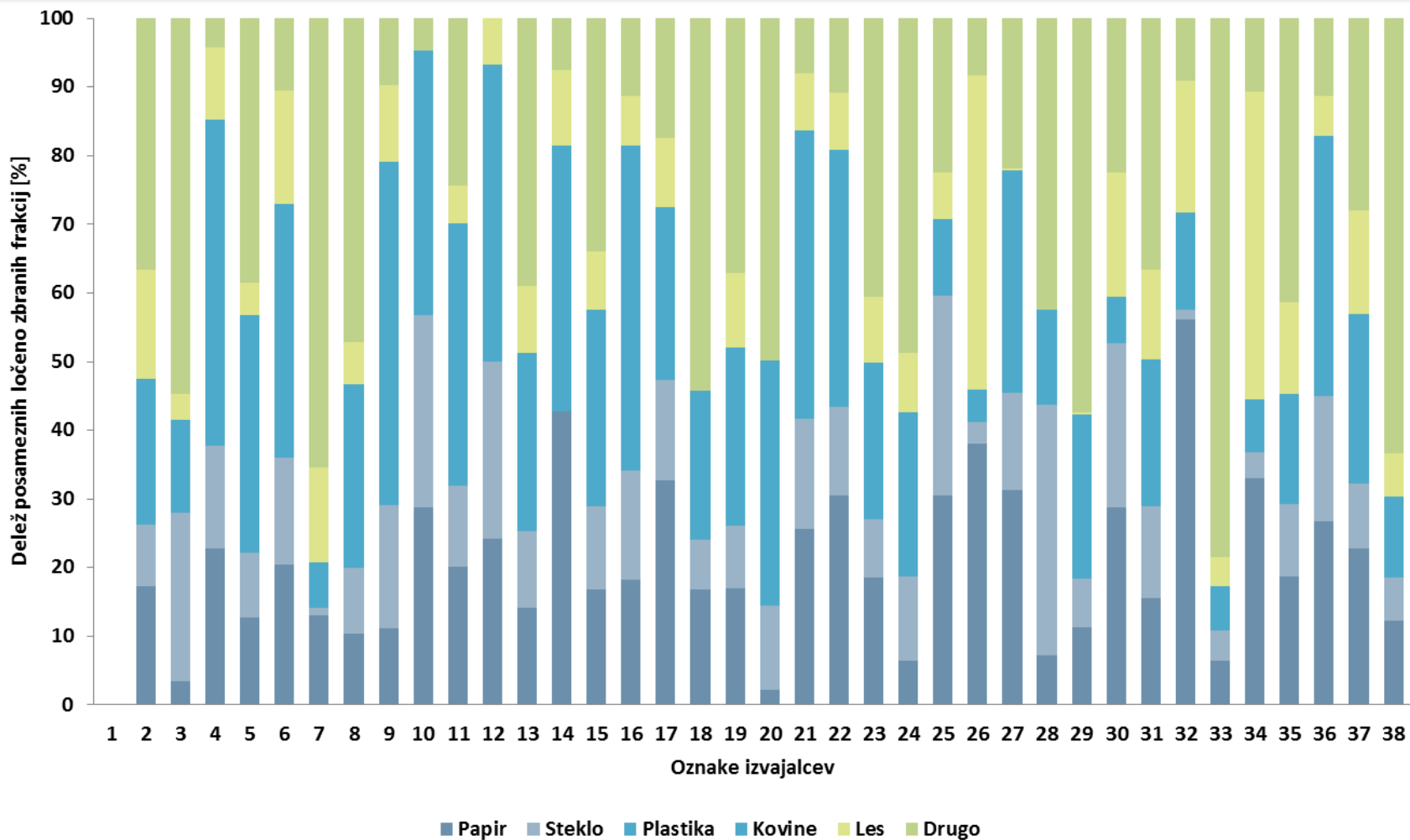
STRUKTURA ZBRANIH KOMUNALNIH ODPADKOV

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

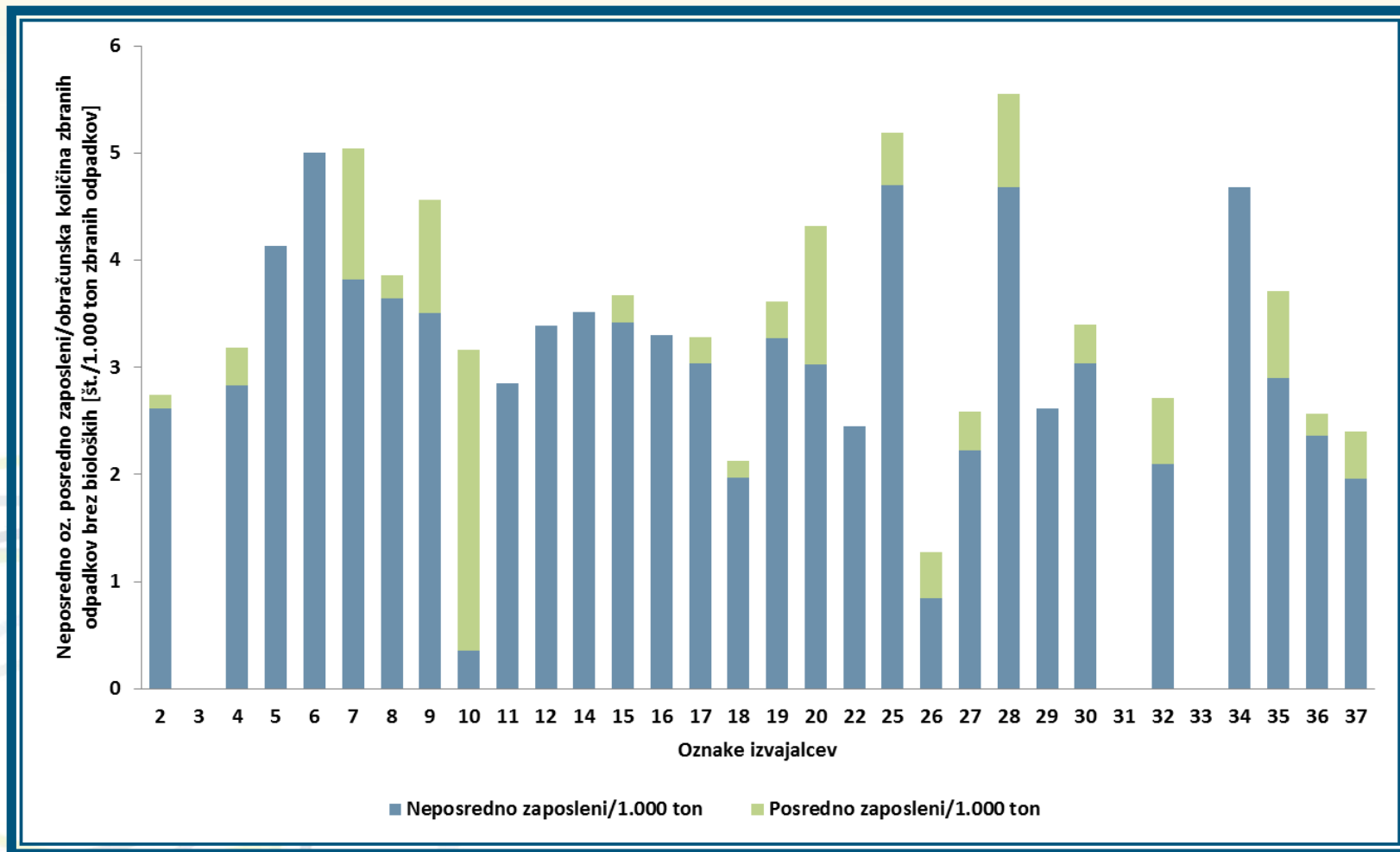

STRUKTURA LOČENIH FRAKCIJ

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

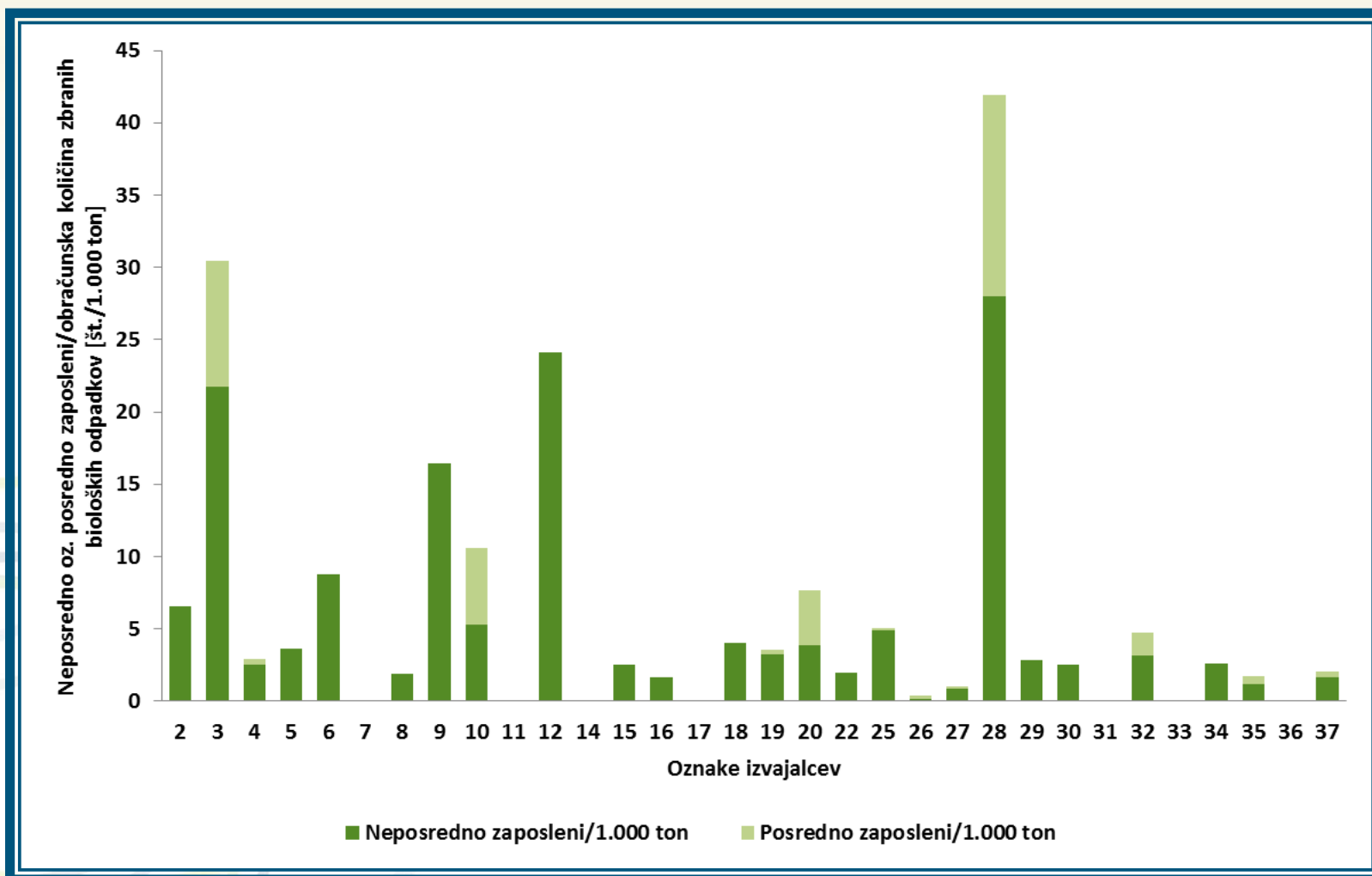

ŠTEVILO ZAPOSLENIH ZA ZBIRANJE KOMUNALNIH ODPADKOV BREZ BIOLOŠKIH ODPADKOV

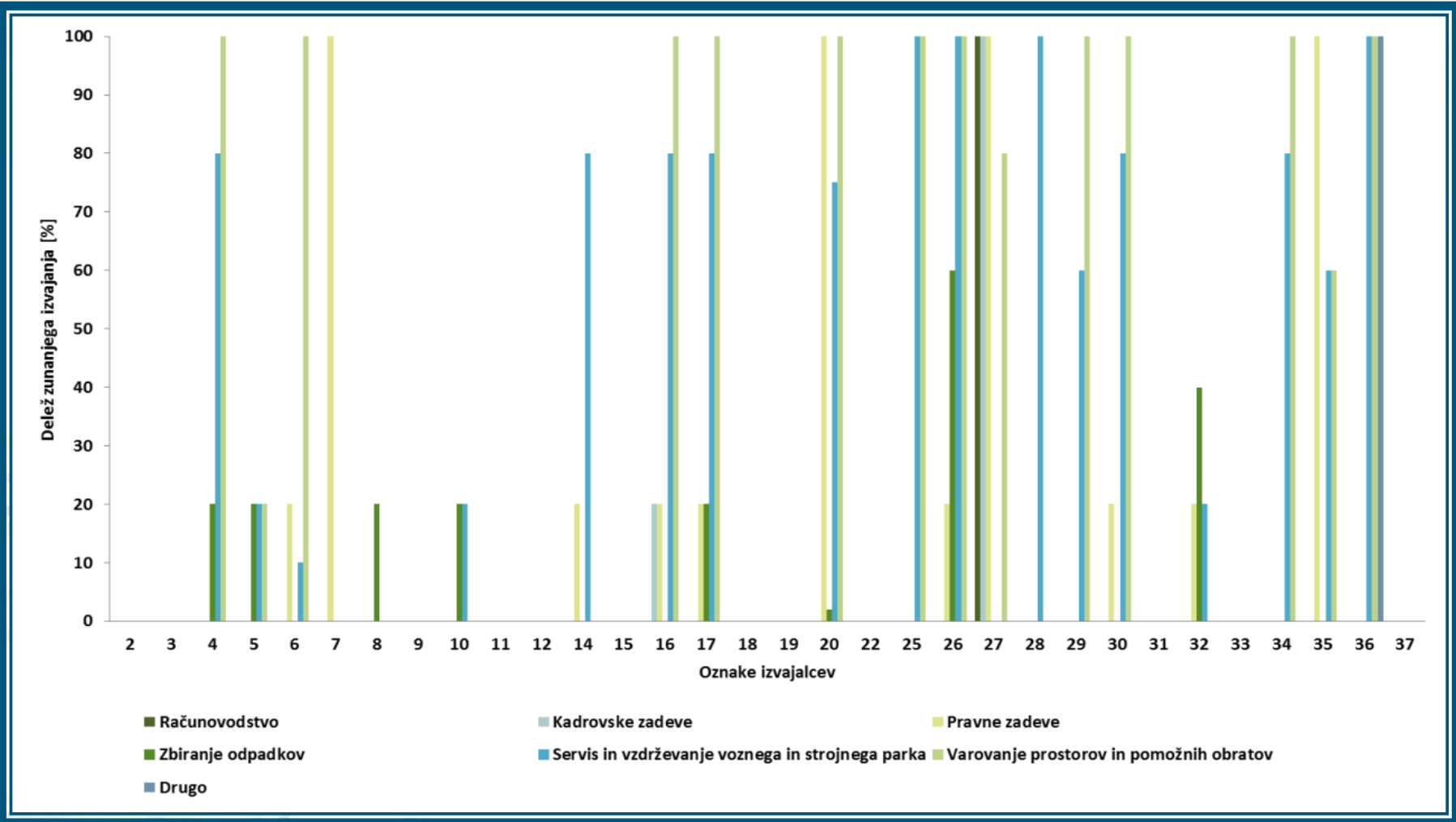

ŠTEVILO ZAPOSLENIH ZA ZBIRANJE BIOLOŠKIH KOMUNALNIH ODPADKOV

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

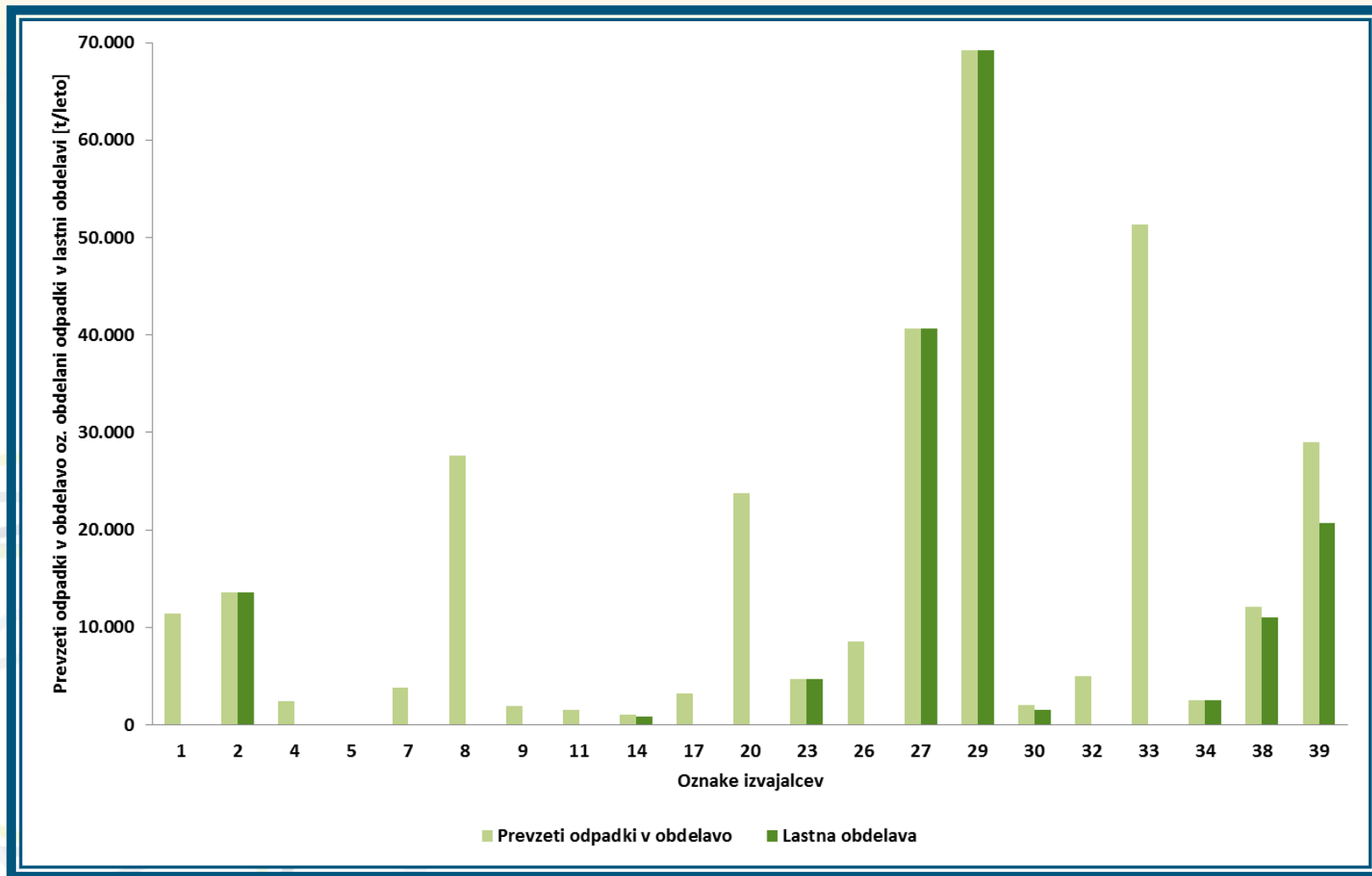
PODROČJA IN DELEŽI ZUNANJEGA IZVAJANJA

SPLOŠNI PODATKI O IZVAJALCIH VKLJUČENIH V PRIMERJALNO ANALIZO – OBDELAVA ODPADKOV

OBSEG IZVAJANJA OBDELAVE ODPADKOV

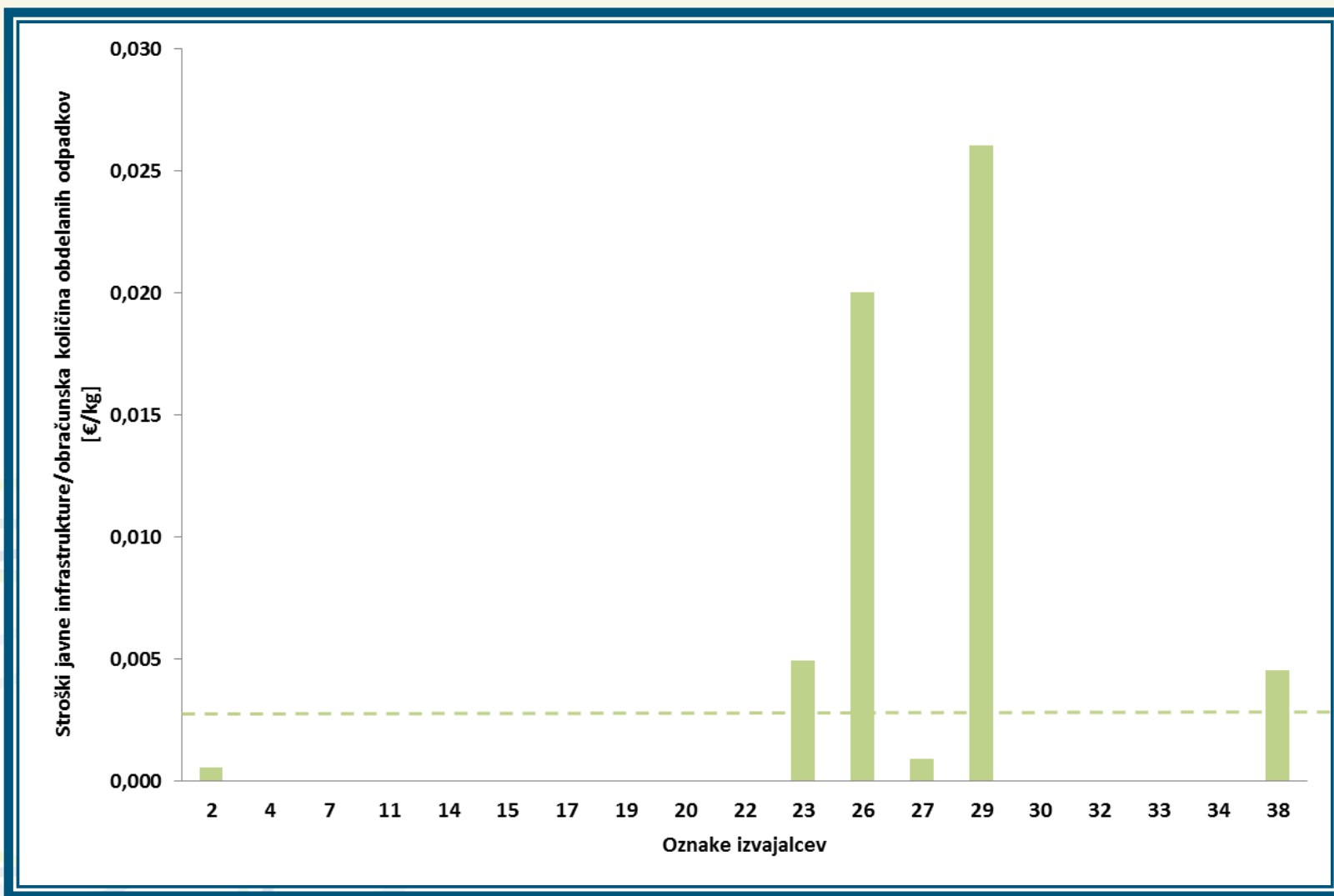

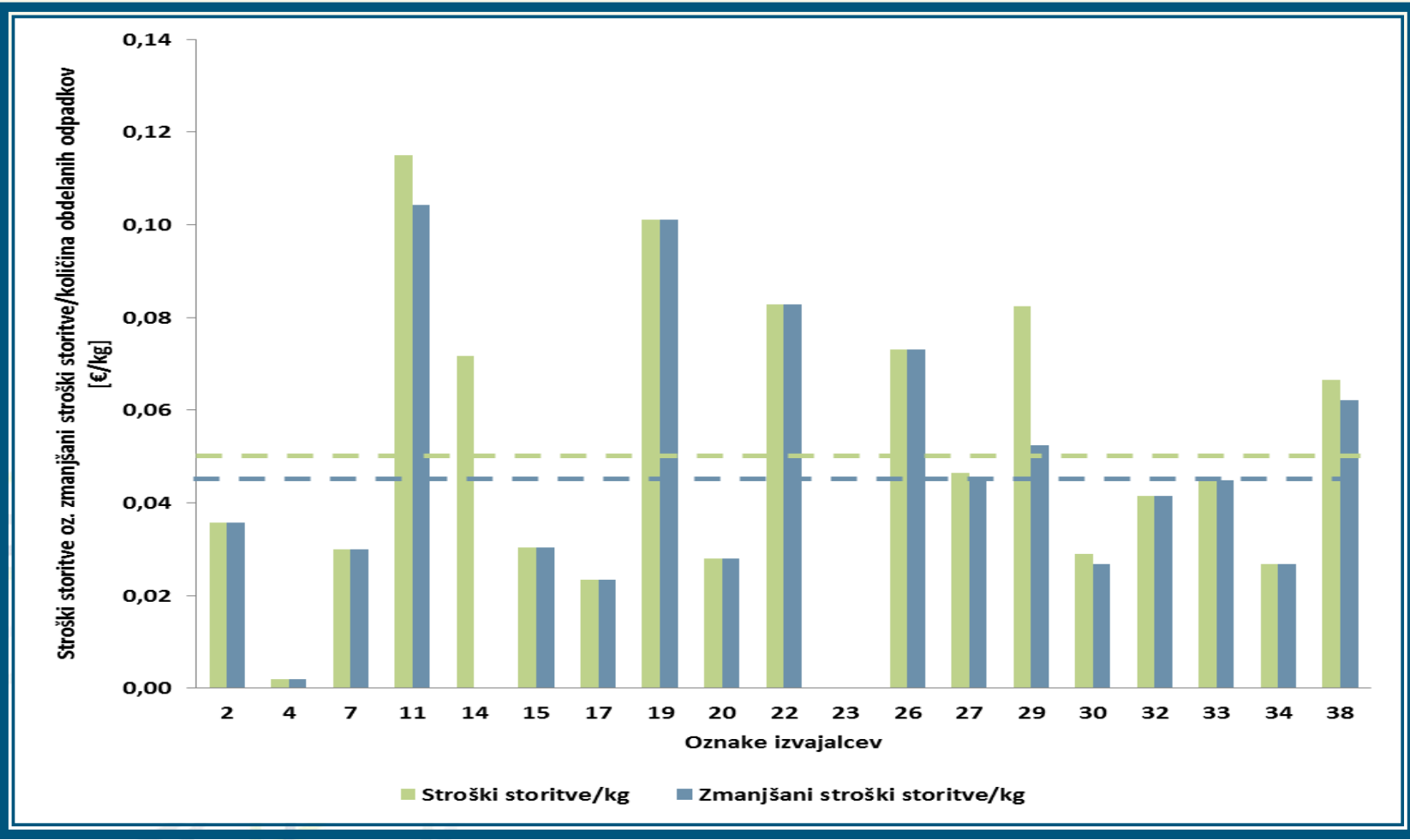
KLJUČNI KRITERIJI IZVAJANJA OBDELAVE ODPADKOV

STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE OBDELAVE ODPADKOV

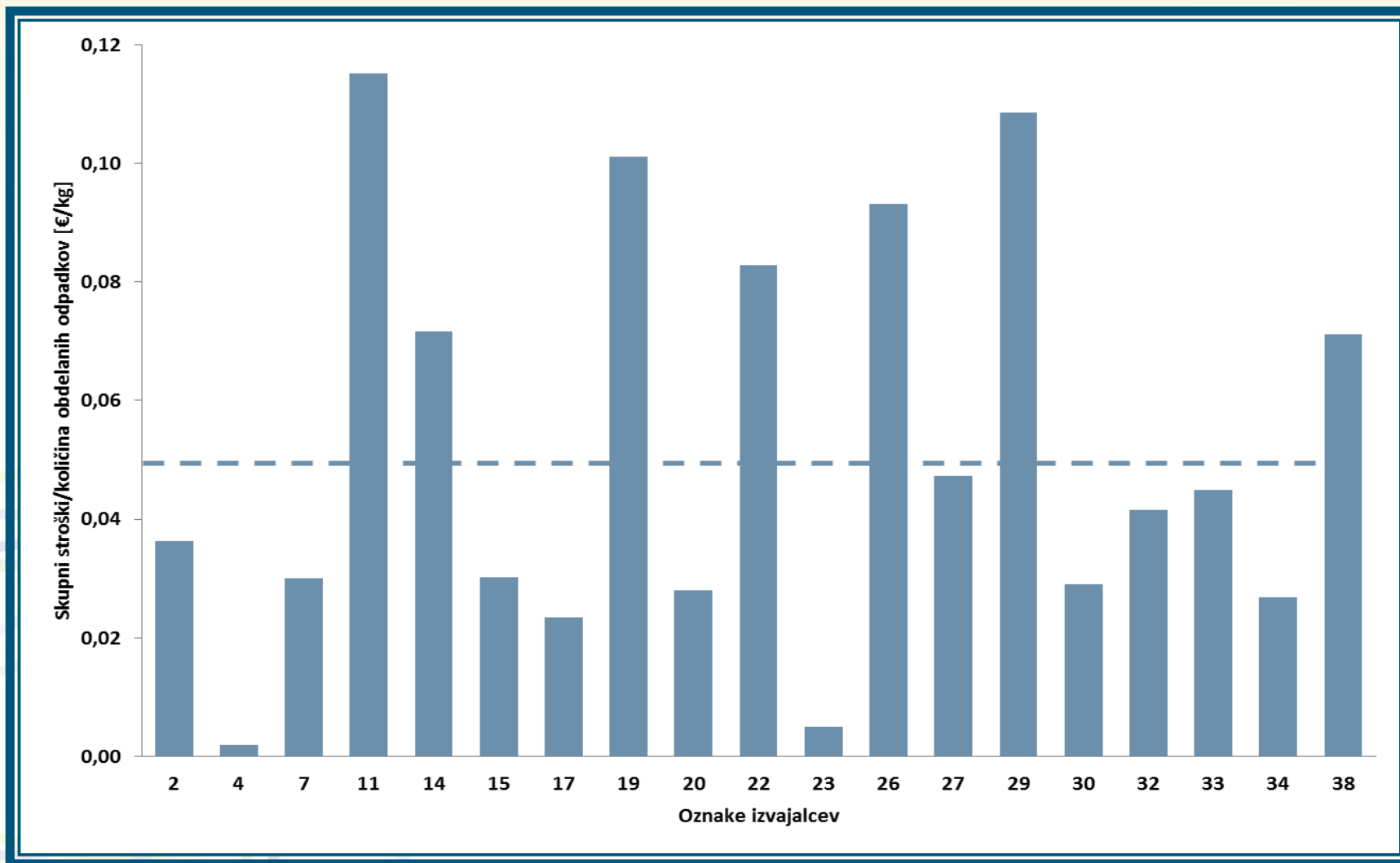
5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

STROŠKI OPRAVLJANJA STORITEV OBDELAVE ODPADKOV

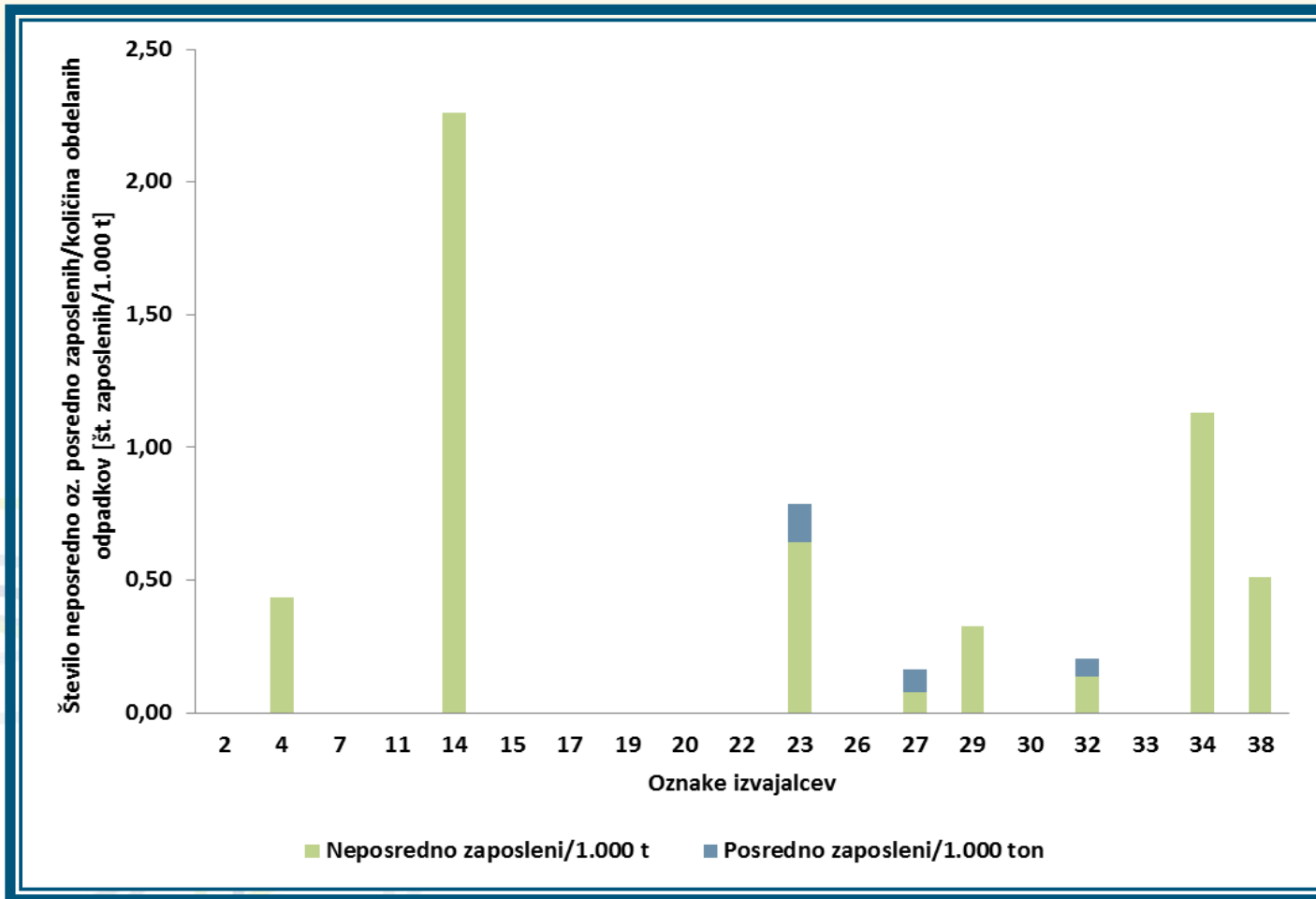
SKUPNI STROŠKI STORITEV OBDELAVE ODPADKOV

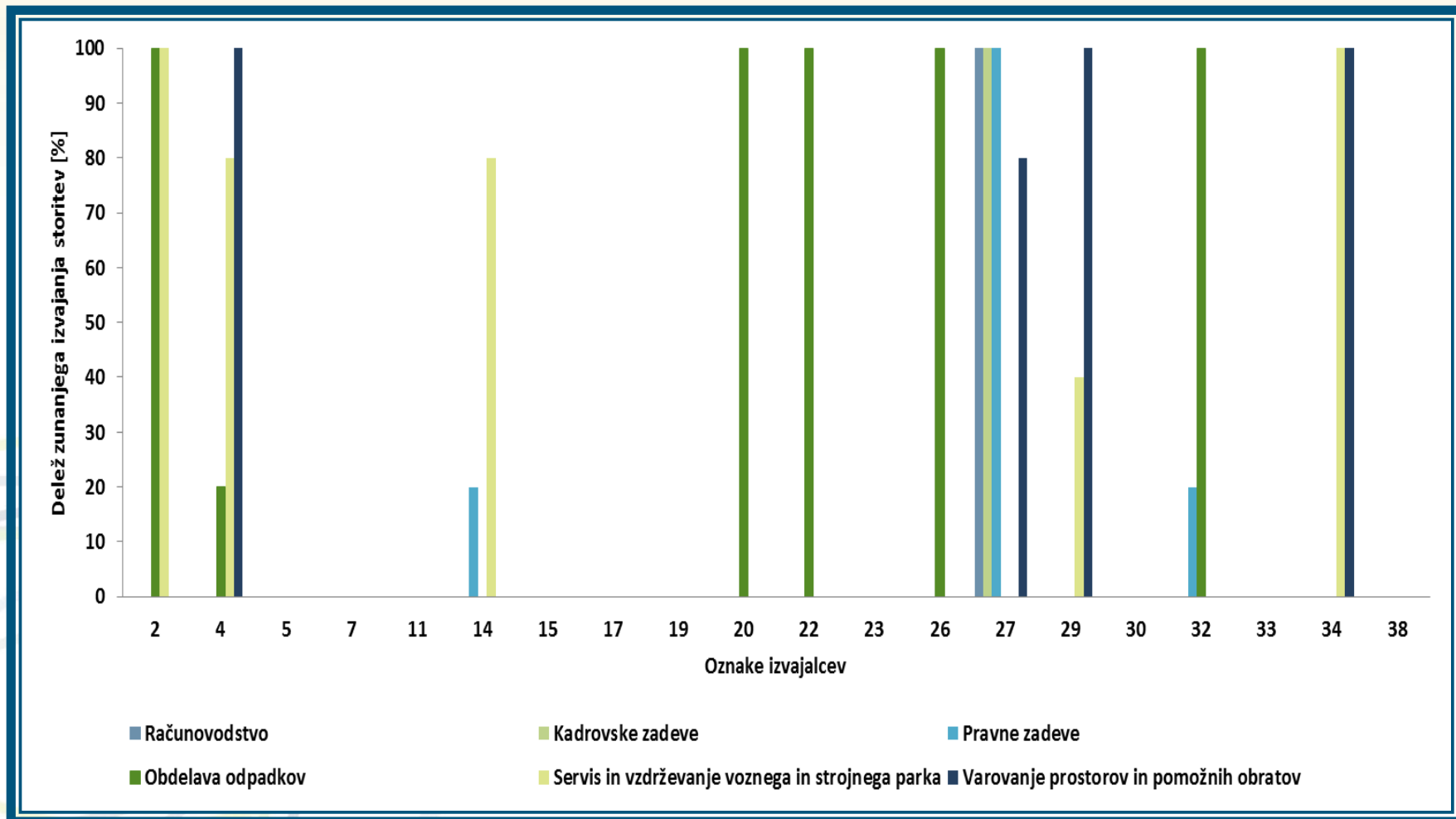

POJASNJEVALNI KRITERIJI IZVAJANJA OBDELAVE ODPADKOV

ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODROČJU OBDELAVE ODPADKOV

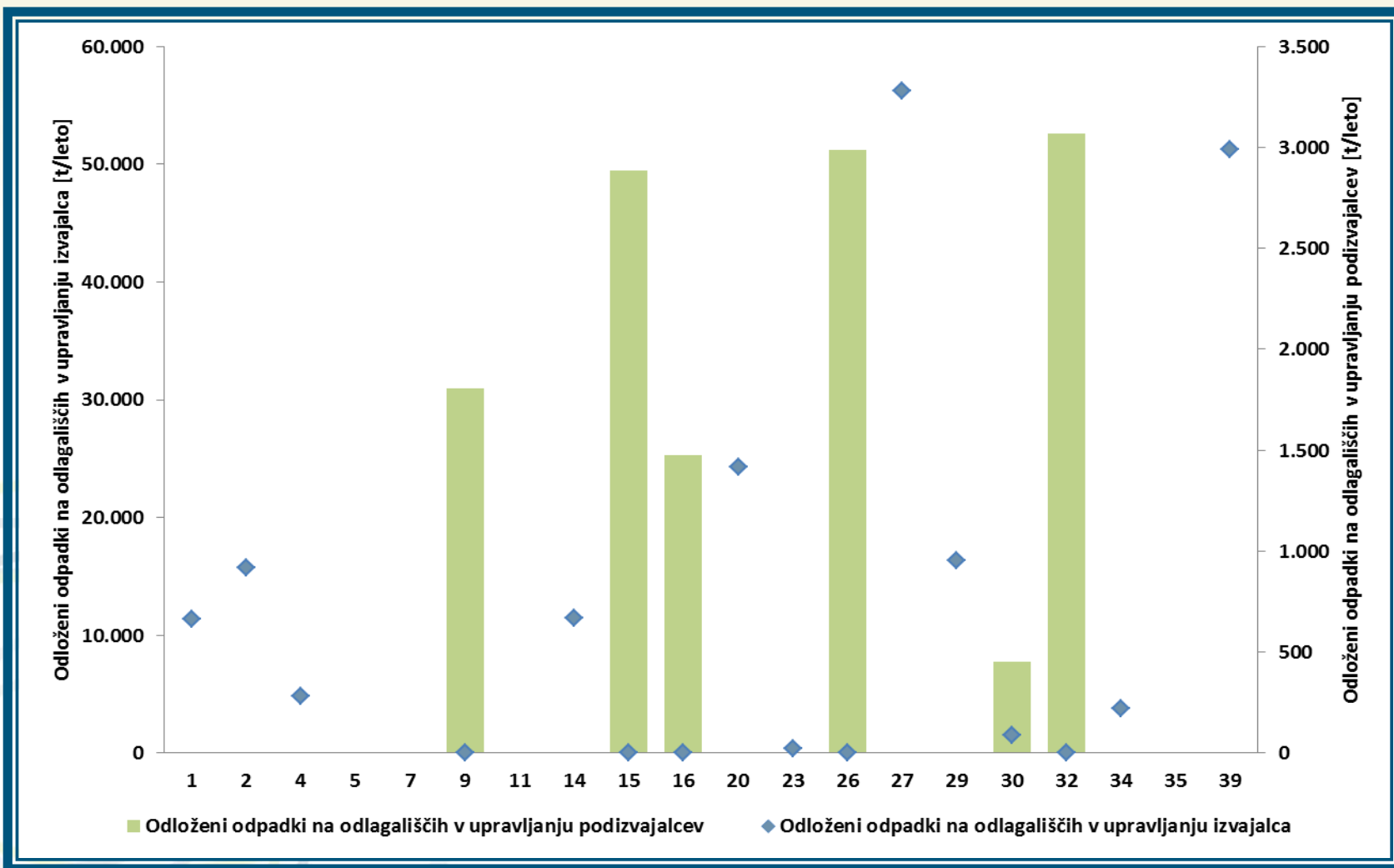
PODROČJE IN OBSEG ZUNANJEGA IZVAJANJA

SPLOŠNI PODATKI O IZVAJALCIH VKLJUČENIH V PRIMERJALNO ANALIZO – ODLAGANJE ODPADKOV

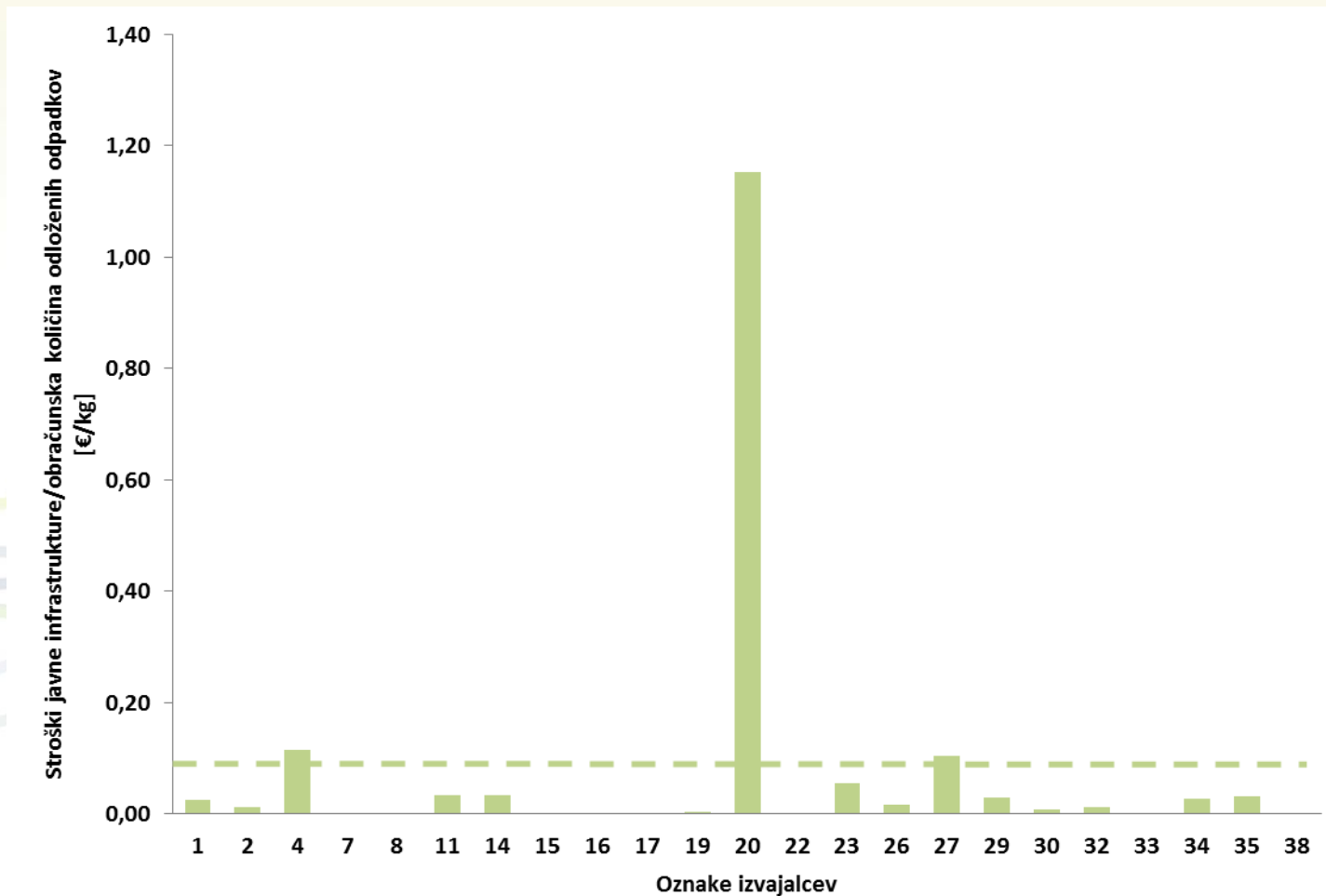
OBSEG IZVAJANJA ODLAGANJA ODPADKOV

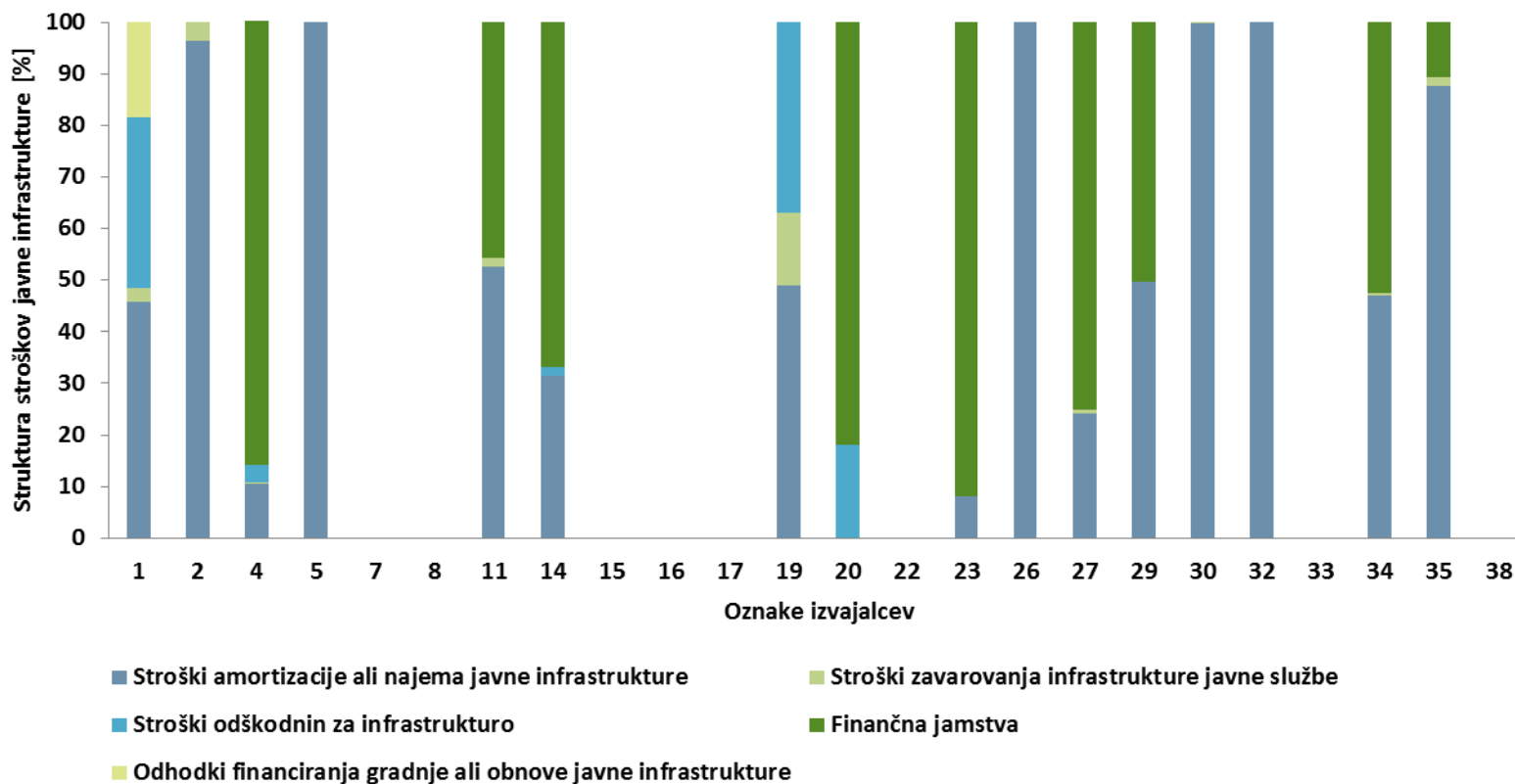

KLJUČNI KRITERIJI IZVAJANJA ODLAGANJA ODPADKOV

STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE ODLAGANJA ODPADKOV

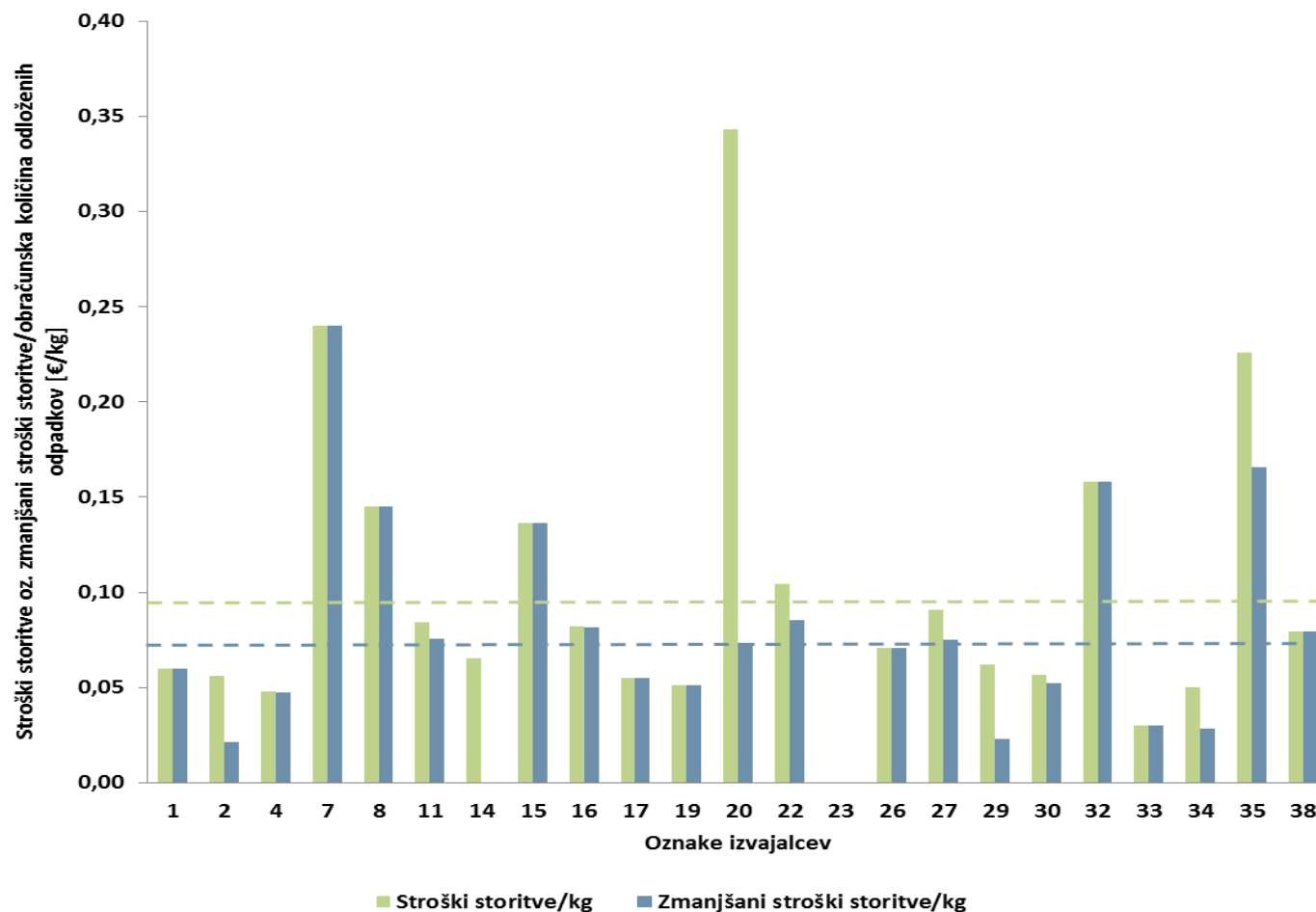

STRUKTURA STROŠKOV JAVNE INFRASTRUKTURE ODLAGANJA ODPADKOV

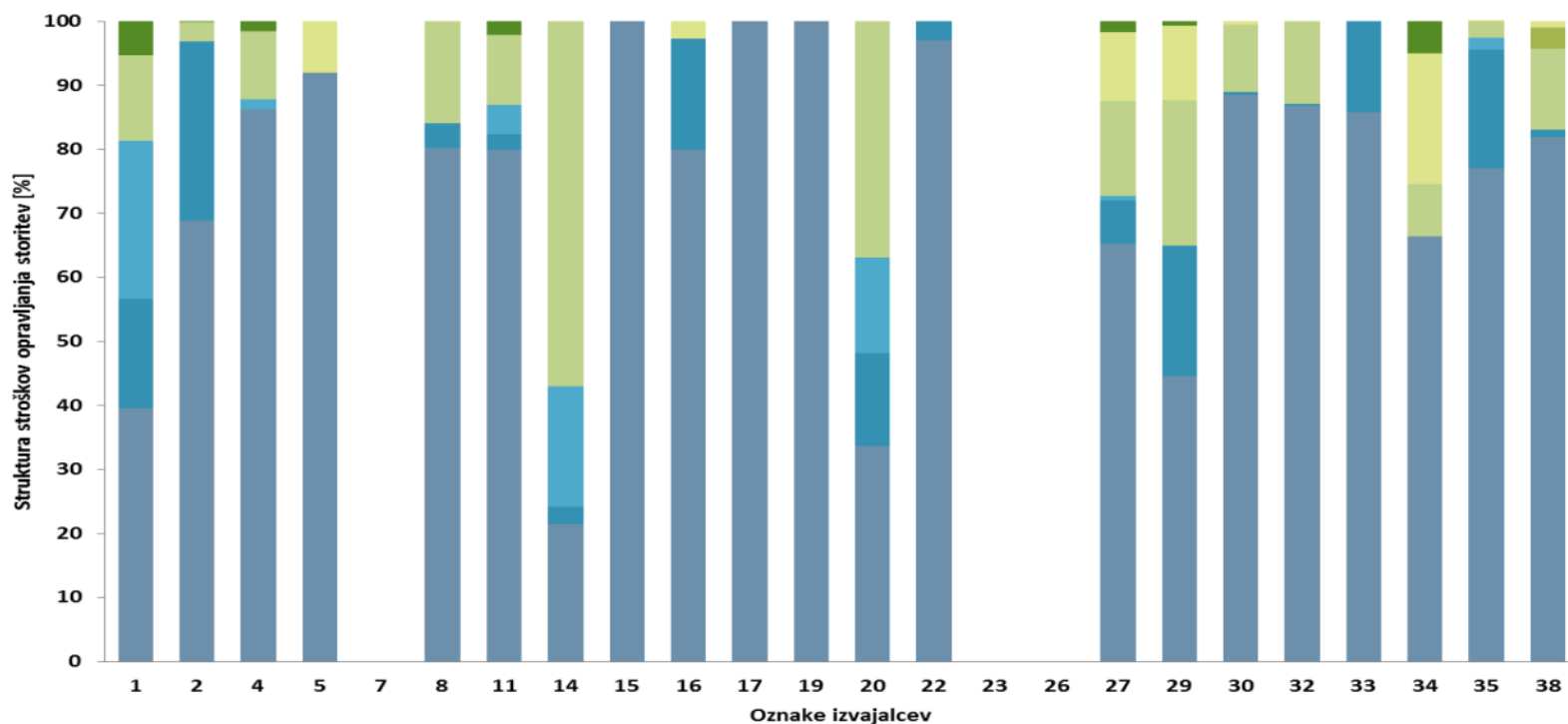

STROŠKI OPRAVLJANJA STORITEV ODLAGANJA ODPADKOV

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

STRUKTURA STROŠKOV OPRAVLJANJA STORITEV ODLAGANJA ODPADKOV

■ Neposredni proizvodni stroški

■ Splošni nabavno-prodajni stroški

■ Obresti zaradi financiranja opravljanja JS

■ Drugi poslovni odhodki

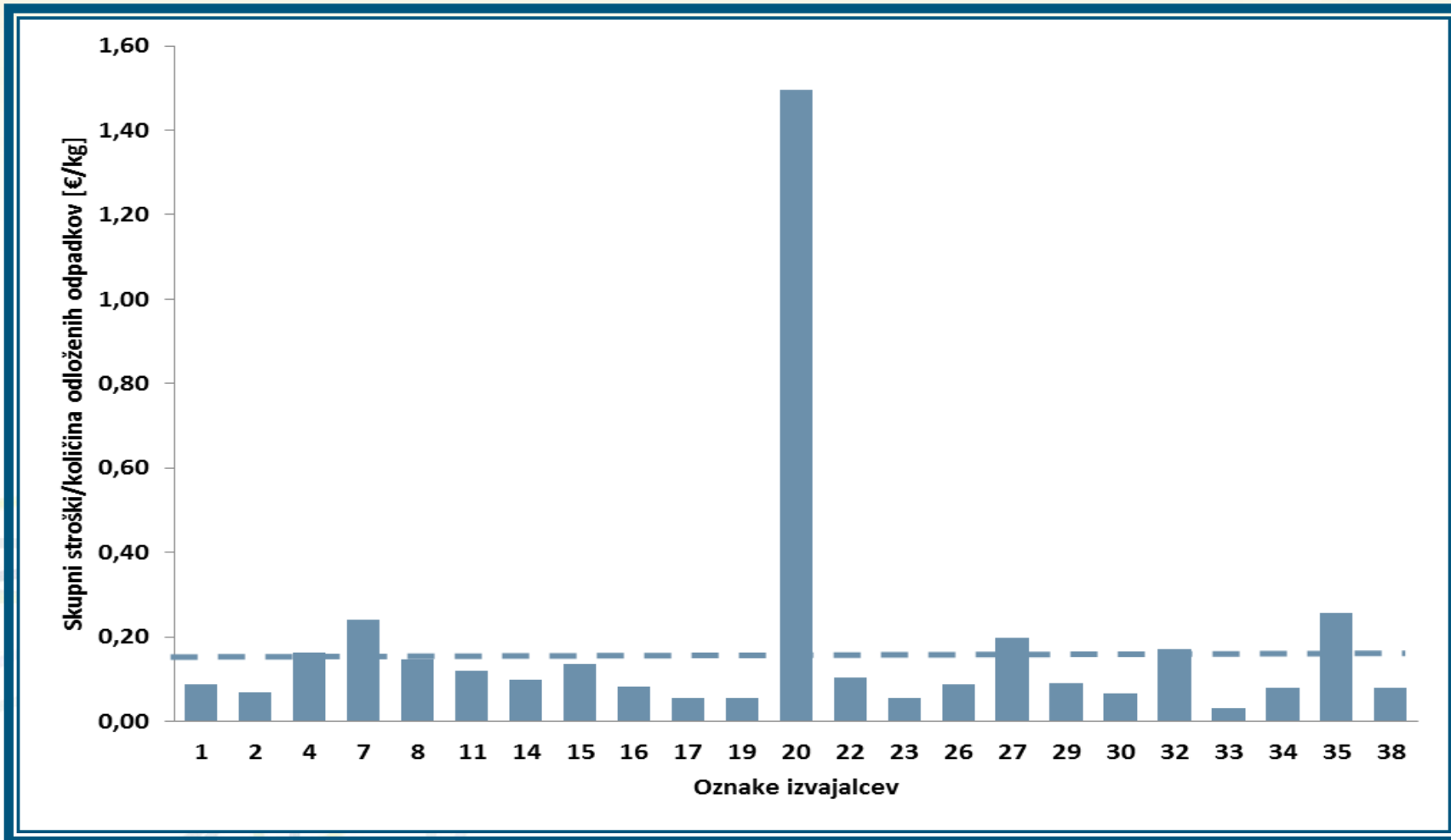
■ Posredni proizvodni stroški

■ Splošni upravni stroški

■ Neposredni stroški prodaje

■ Donos na vložena poslovno potrebna sredstva

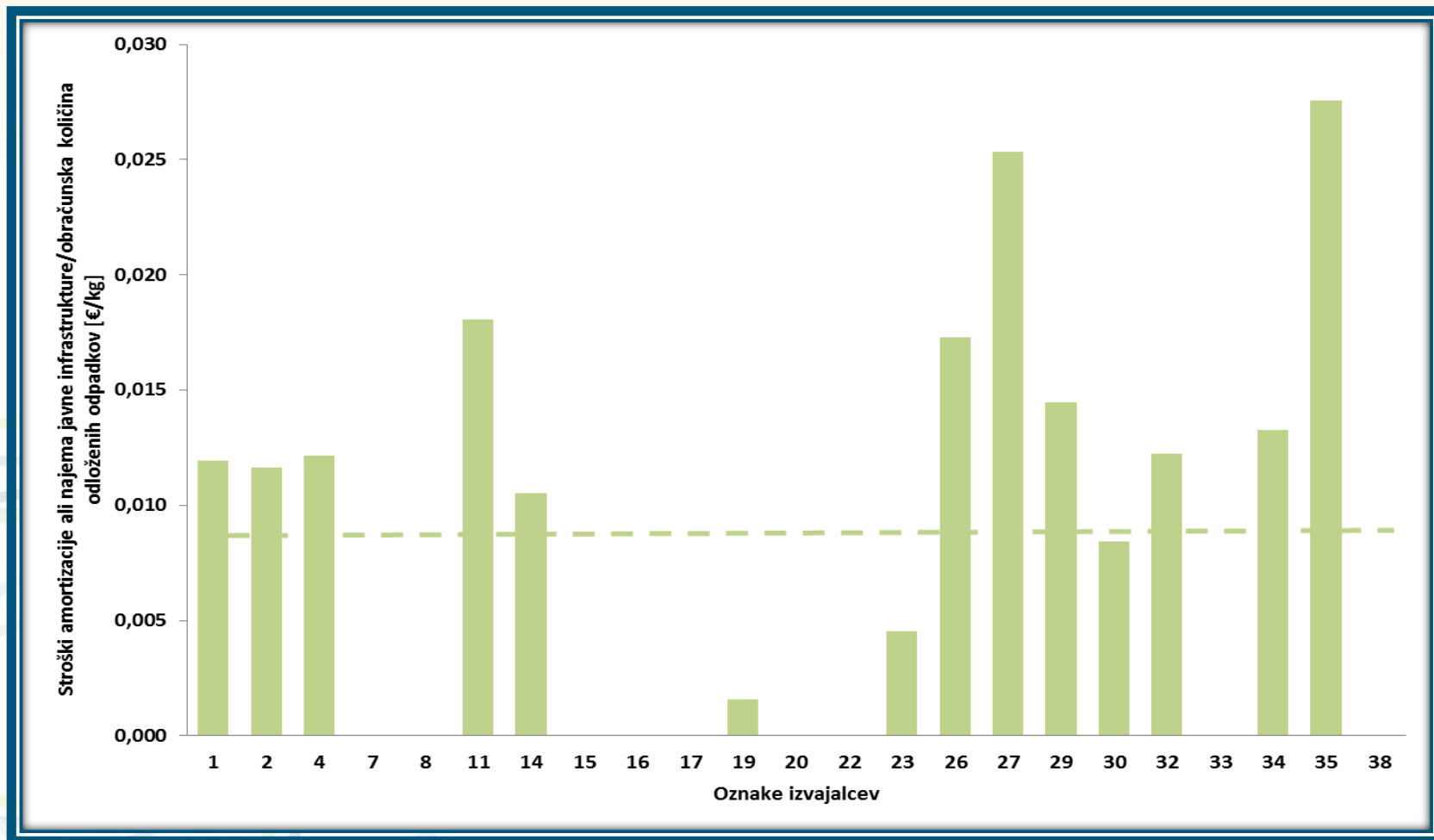
SKUPNI STROŠKI ODLAGANJA ODPADKOV

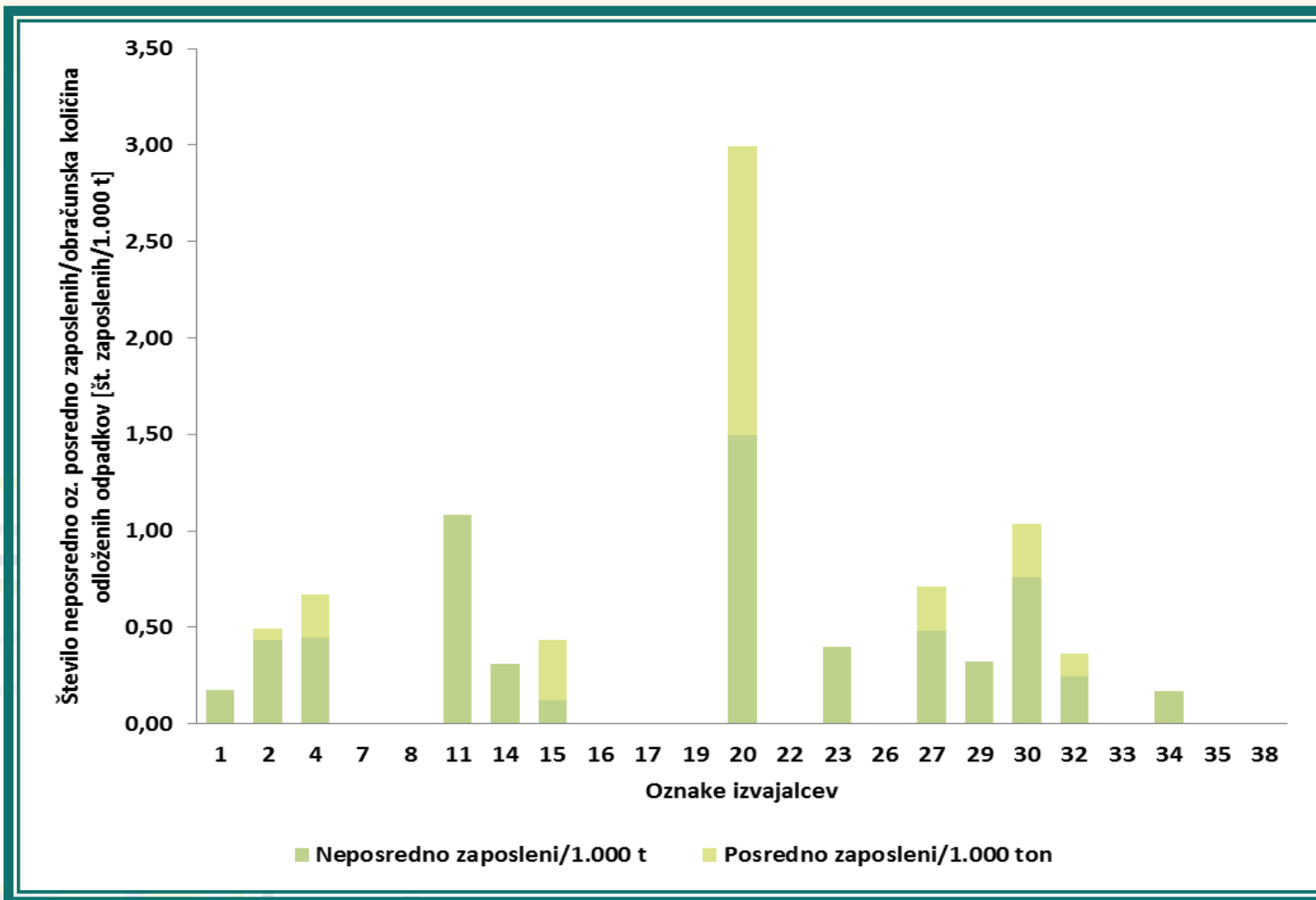
POJASNJEVALNI KRITERIJI IZVAJANJA ODLAGANJA ODPADKOV

STROŠKI AMORTIZACIJE OZ. NAJEMNINE INFRASTRUKTURE GLEDE NA OBRAČUNSKO KOLIČINO ODLOŽENIH ODPADKOV

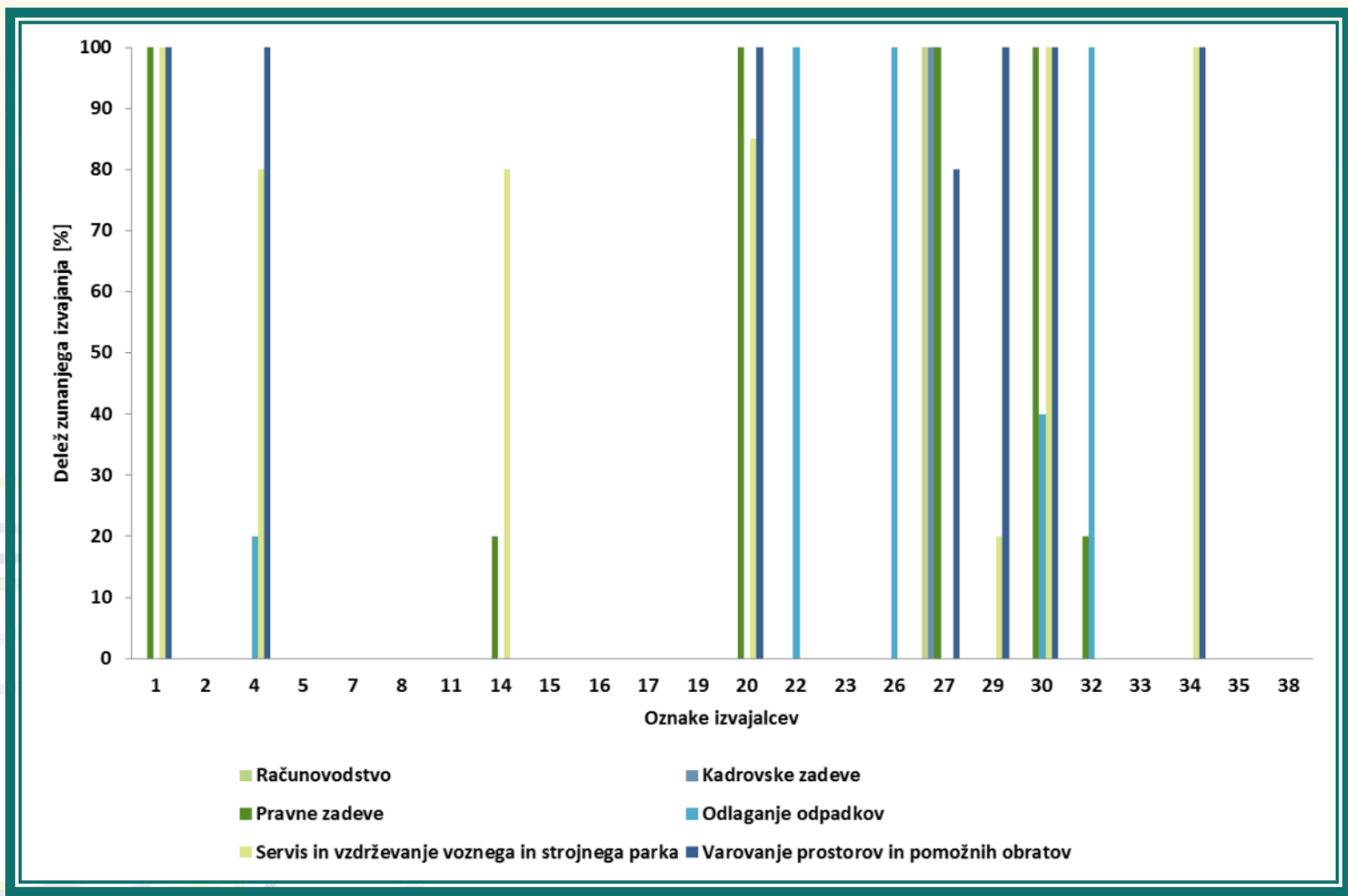

ŠTEVILO ZAPOSLENIH GLEDE NA OBRAČUNSKO KOLIČINO ODLOŽENIH ODPADKOV

5.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

PODROČJE IN OBSEG ZUNANJEGA IZVAJANJA

OMEJITVE PRIMERJALNE ANALIZE 2013

Omejena
razpoložljivost
podatkov –
še ne
vzpostavljene
evidence.

Neuskladenost
tehničnih in
ekonomskih
podatkov.

Metodološko
različni načini
evidentiranja
stroškov.

Vsi izvajalci v
letu 2013 še
niso oblikovali
in uveljavili
cen v skladu z
Uredbo
MEDO.

UPORABA REZULTATOV PRIMERJALNE ANALIZE

**Kako brati in
uporabiti rezultate
primerjalne analize?**

**Kako izboljšati
učinkovitost
ravnanja z odpadki?**

IZBOLJŠATI POSLOVANJE Z UČENJEM OD DRUGIH

Benchmarking je sposobnost priznati, da je nekdo drug v nečem boljši od nas, ter biti dovolj pogumen in se naučiti, kako ga doseči ali celo preseči.

Izkoristite priložnost in na podlagi primerjave z drugimi izboljšajte svoje poslovanje.

Ne bodite dobri med slabimi.
BODITE NAJBOLJŠI MED DOBRIMI!

Mag. **Stanka Cerkvenik**, univ. dipl. ekon.
strokovna direktorica

T: +386 41 821 821

E: stanka.cerkvenik@javne-sluzbe.si

INŠTITUT ZA JAVNE SLUŽBE

Slovenska cesta 54, Ljubljana
www.javne-sluzbe.si

